

Grade 3 HOSS Ukrainian Blackline Masters

Page 16	Спільні навички самооцінювання
Page 25	Канадієць/канадійка тижня
Page 28	Правила в класі
Page 29	Виконання закону
Page 30	Права і обов'язки громадян Канади
Page 33	Канадо / О, Канадо!
Pages 34–37	Канада
Page 42	Моя країна
Page 45	Громадянство нашого класу
Page 46	Я—громадянин/громадянка Канади
Page 47	Нагородження громадянством Канади
Page 48	Посвідчення нагородження громадянством Канади
Page 51	Ласкаво просимо! Листок планування
Page 60	Що робити з хуліганами
Page 84	Роздивляючись предмети з висоти
Page 87	Дивимось на земну кулю
Page 88	Розмальовуємо земну кулю
Page 91	Наліпки з континентами і океанами
Page 92	Світ
Page 95	Громади нашої школи
Pages 98–99	Країни світу
Pages 101–102	Дослідницький проект
Page 103	Світ
Page 104	Життя в _____
Page 105	Презентація листка запису
Page 110	Канадійська Хартія Прав і Свобод
Page 141	Мапа світу
Page 142	Мексика
Page 143	Досліджуємо мапу Мексики
Page 147	Порівнюємо клімат
Page 148	Погода і клімат в Меріді
Page 153	Ценот
Page 154	Ценоти
Pages 157–159	Тварини в Канаді
Pages 160–162	Тварини в Мексиці
Pages 163–164	Тварини в Мексиці
Page 165	Тварини в Мексиці
Pages 168-169	Мая
Page 171	Система чисел мая
Pages 174–175	Таблиця мов
Page 176	Люди в Мексиці
Page 179	Хата зроблена з тростини і соломи
Page 180	Як робити макет хати з тростини і соломи

Grade 3 HOSS Ukrainian Blackline Masters (continued)

Page 181	Хата в мексиканському селі
Page 184	Їжа в Мексиці
Page 185	Справжня мексиканська тортія
Page 188	Ілюстрація
Page 189	Заголовки—праця, товари і послуги
Page 190	Праця, товари і послуги в Мексиці
Page 191	Заголовки—праця, товари і послуги
Page 193	Відпочинок та дозвілля у Мексиці
Page 197	Засоби пересування у Мексиці
Pages 198–199	Ключ до завдань про засоби пересування
Page 200	Як люди подорожують
Page 203	Мексиканська культура
Page 206	Перевіримо брошуру подорожі
Pages 225–227	Тварини в Канаді
Page 251	Деякі фрукти і овочі, які ростуть в Канаді
Page 271	назва
Page 274	Помешкання Вікінгів
Page 275	Плануємо і будуємо помешкання вікінгів
Page 276	Поселення вікінгів
Page 278	Види праці в поселеннях вікінгів
Page 282	Порівняльна діаграма
Page 285	Одяг вікінгів
Pages 286–287	Місце продажу одягу вікінгів
Page 295	Дракар
Page 296	Кнор
Page 297	Порівнюємо
Page 302	Подорож вікінгів
Page 303	Навігаційні вказівки: Подорож у шкільному дворі
Page 307	Важливість вікінгів

Дата: _____

Ім'я: _____

Спільні навички самооцінювання

Учні в моїй групі:

_____
_____

Робота в групі — Як я працював/працювала сьогодні?

Робота в групі	Мій результат? (✓)		
Я ділився/ділилася ідеями			
Я слухав/слухала інших			
Я ставив/ставила запитання			
Я заохочував/ заохочувала інших			
Я допомагав/допомагала працювати			
Я продовжував /продовжувала роботу			

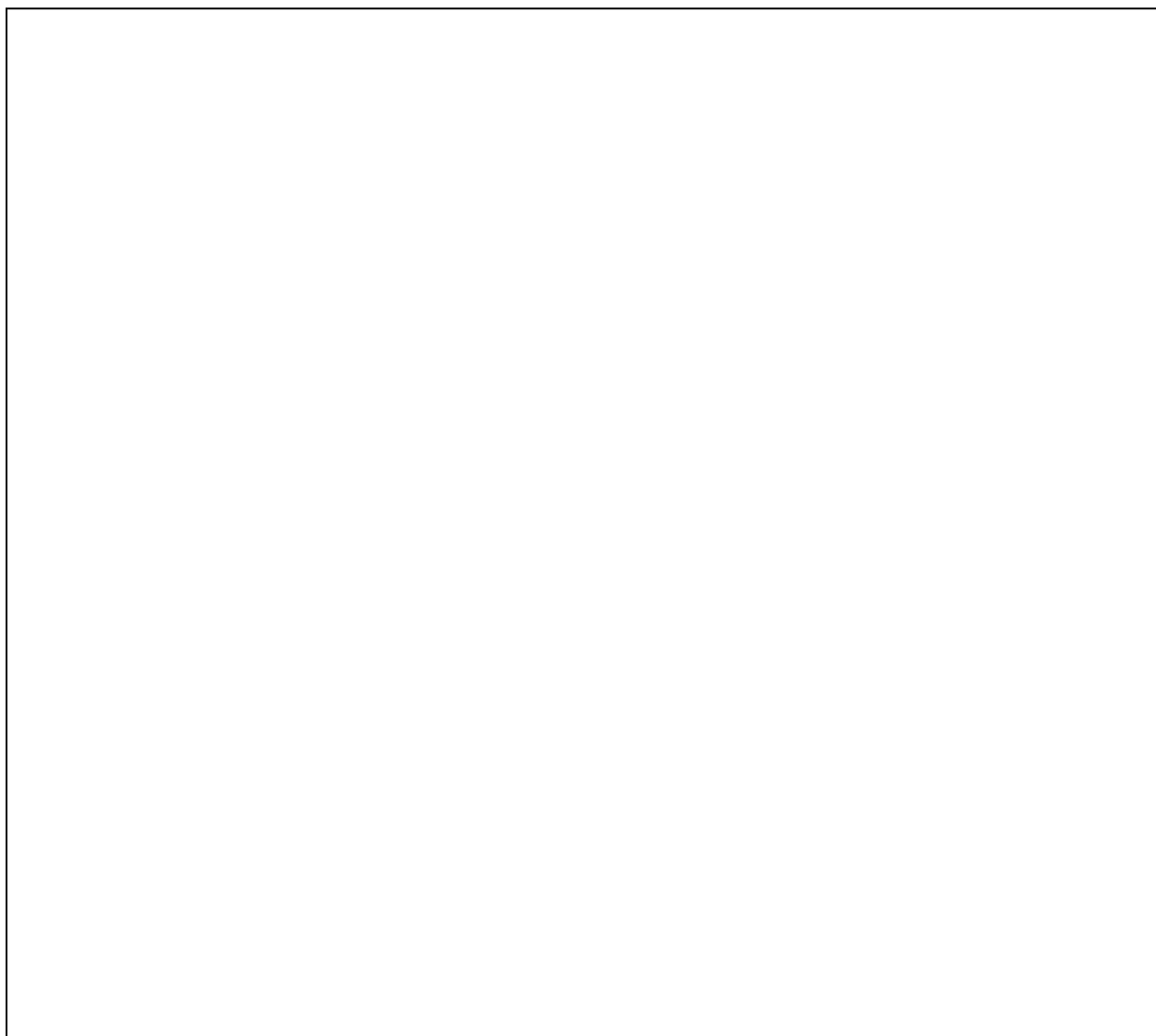
Я працював/працювала добре над _____

Наступного разу я хочу покращити _____

Дата: _____

Ім'я: _____

Канадієць/канадійка тижня

Дата: _____

Ім'я: _____

Правила в класі

Правило	Право	Обов'язок

Дата: _____ Ім'я: _____

Виконання закону

Закон: _____

_____

Чому цей закон важливий? _____

_____

Створіть плакат:

Де би ви хотіли повісити плакат? Чому?

_____

_____

_____

Права і обов'язки громадян Канади

Всі канадійці мають права і обов'язки.

Права: те, що вам гарантовано мати.

Обов'язки: те, що від вас очікують для того, щоб ви були активним членом суспільства.

Які ваші права?

Право на рівність перед законом

Право на голос

Право на визнання невинності до оголошення провини

Право на адвоката

Право на в'їзд і виїзд з Канади

Право на користування обома офіційними мовами

Основні права на вибір релігії, висловлювання своєї думки, мирного зібрання, і створення товариств.

Які ваші обов'язки?

Розуміти і виконувати закони Канади

Брати участь в демократичній системі Канади

Голосувати на виборах

Дозволяти іншим канадійцям мати права і свободи

Цінувати і допомагати зберігати багатокультурну спадщину.

Канадо

Канадо, ти—наш дім, твоя земля
До всіх синів, як мати промовля
Палкі серця тобі несуть,
Любов і славу путь.
Щоб ти жила, Канадо,
Ми на варті стоїмо
Щоб ти росла, труд наш дамо
Канадо, ми на варті стоїмо
Канадо, ми на варті стоїмо.

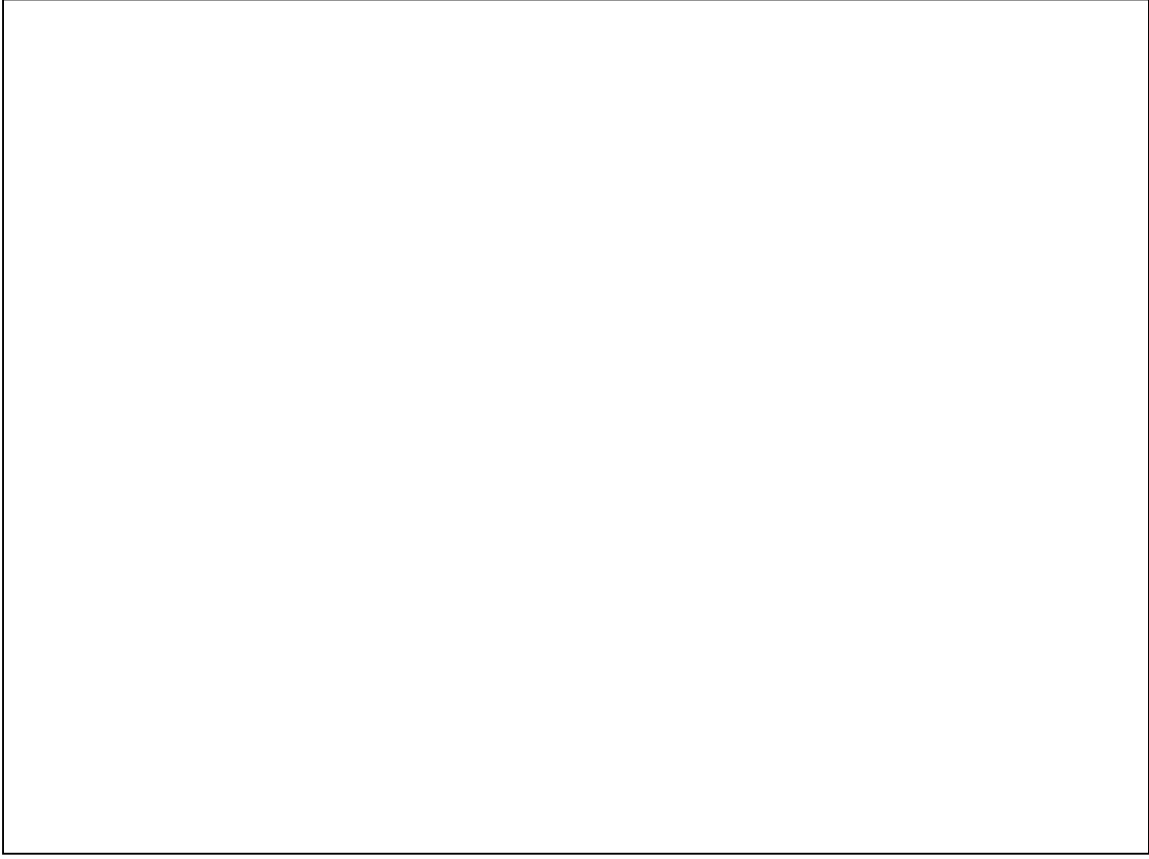
О, Канадо!

О, Канадо! Кохано вітчизно!
В любові краю твої сини одно.
З тобою враз наш дух росте,
Мов та скала сильний,
А кожний син—це сторож твій,
Бо ти наш край вільний.
До Бога ми руки взнесім,
За тебе, краю наш, ми мольби шлім.
За тебе, краю наш, ми мольби шлім.

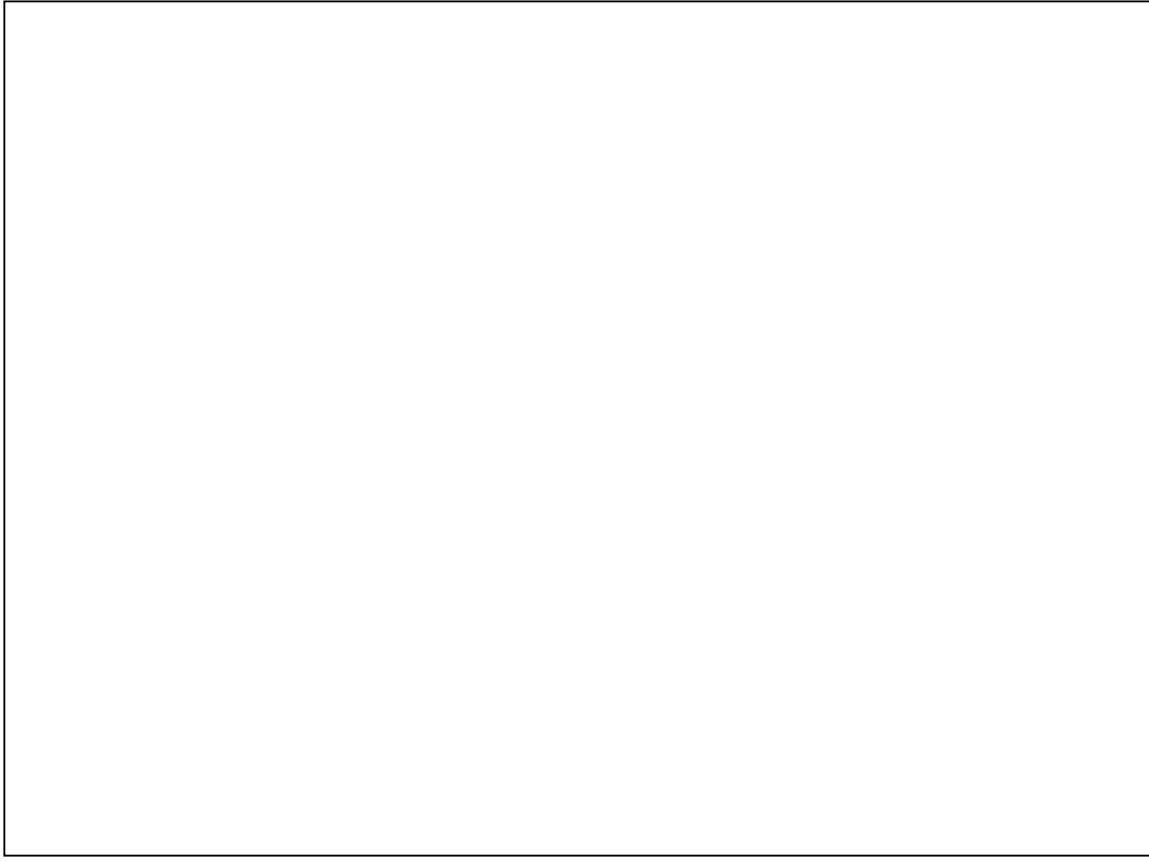

Канада

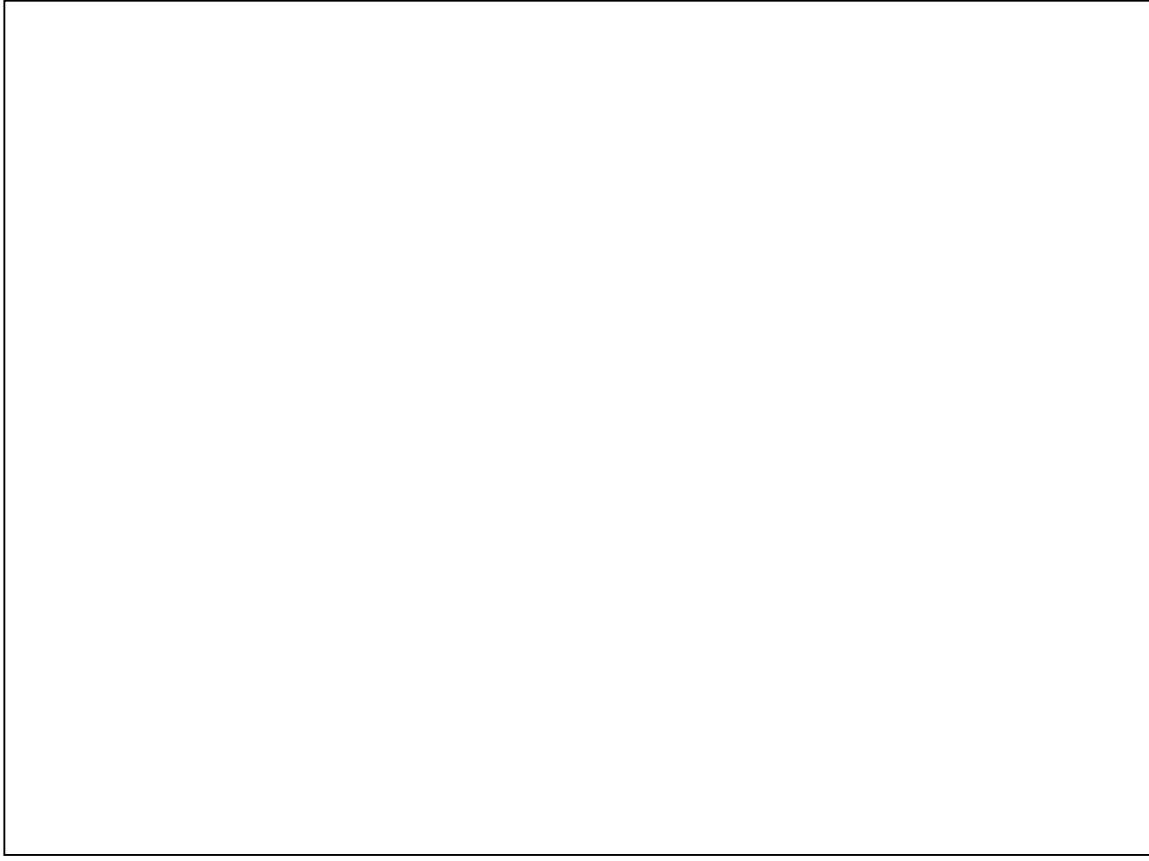

**Канадо, ти—наш дім, твоя земля
До всіх синів, як мати промовля**

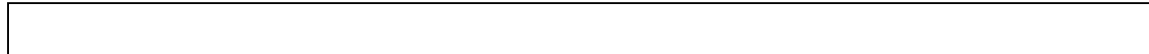

**Щоб ти жила, Канадо,
Ми на варті стоїмо.**

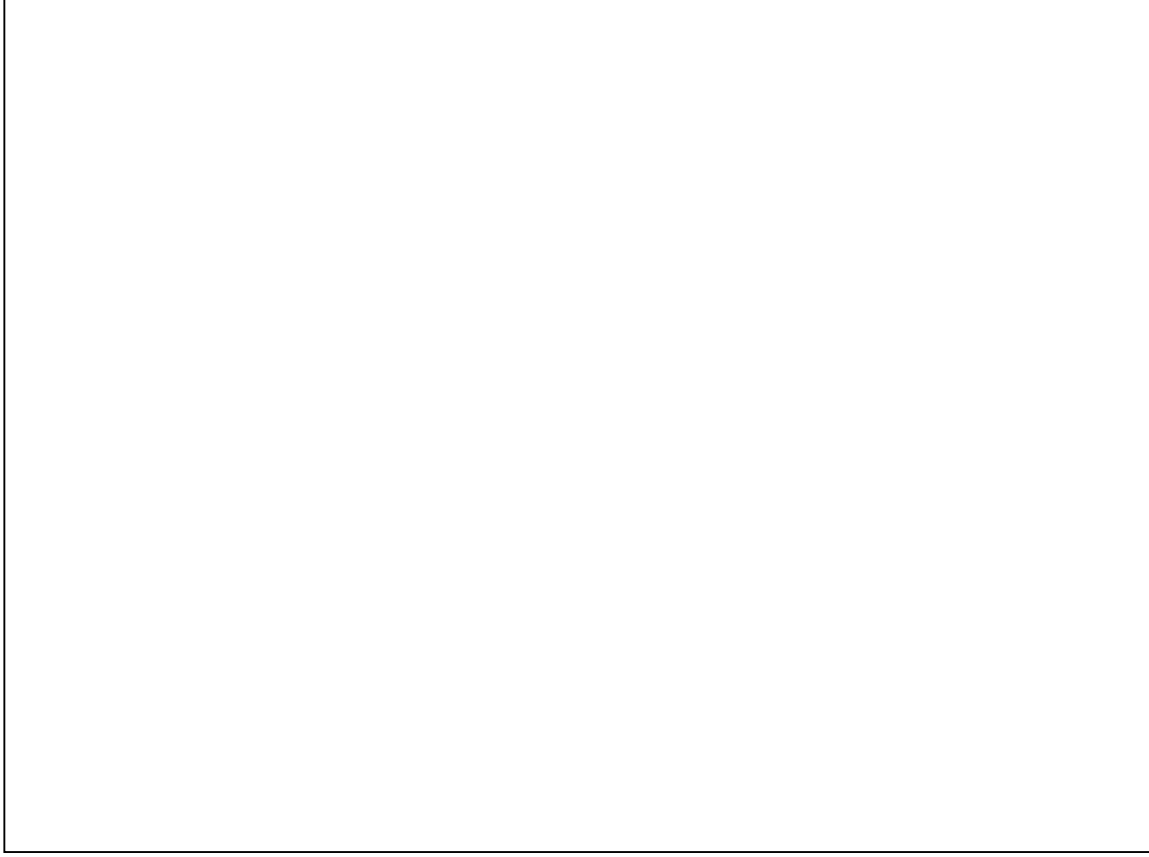

**Палкі серця тобі несуть,
Любов і славну путь.**

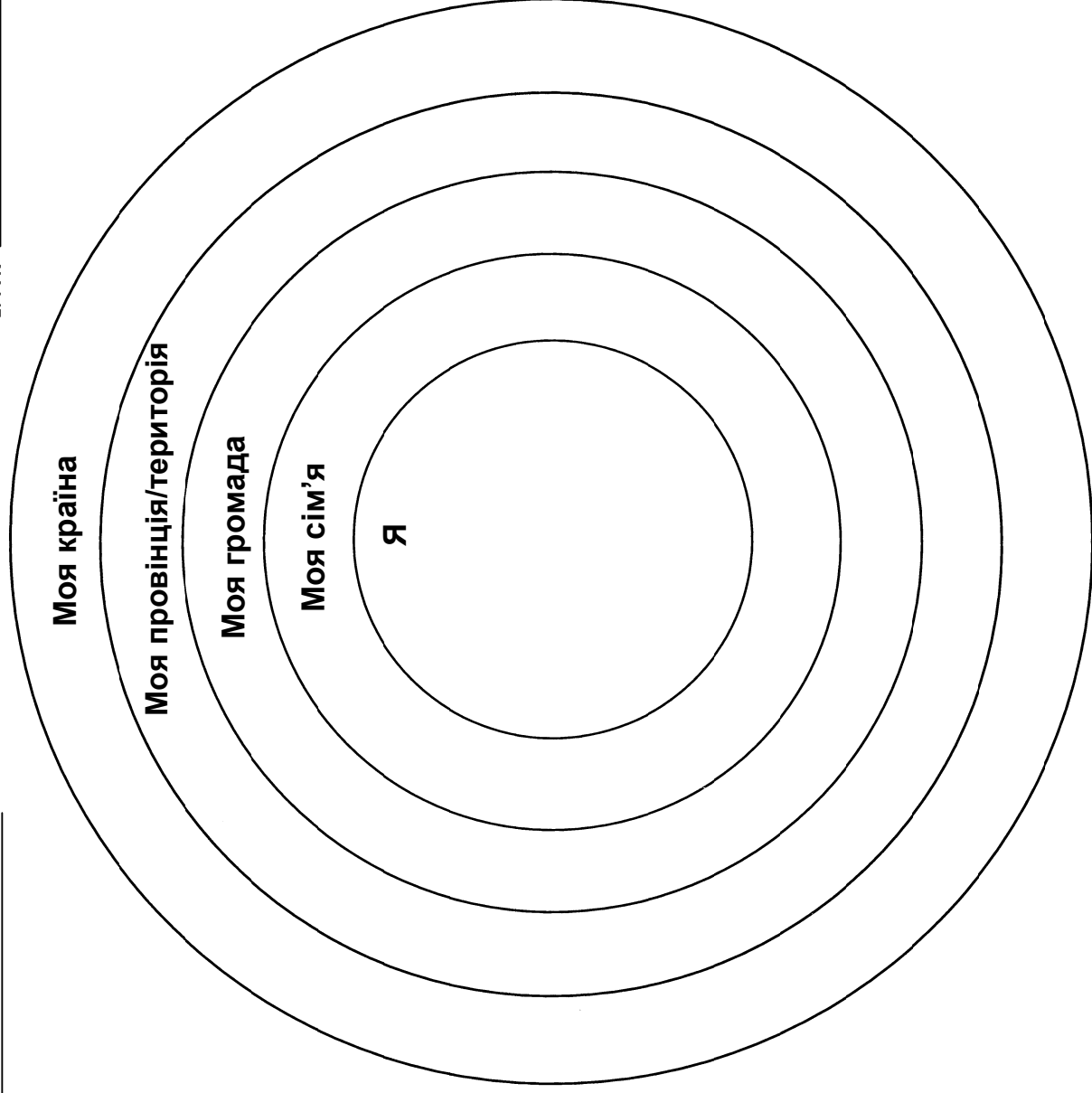
Щоб ти росла, труд наш дамо

Канадо, ми на варті стоїмо.

Дата: _____

Ім'я: _____

Дата: _____

Ім'я: _____

Громадянство нашого класу

Виглядає як.....

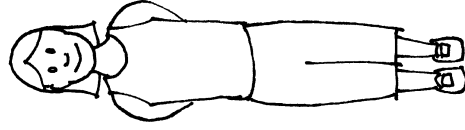
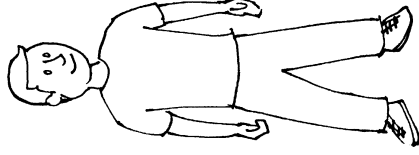

Звучить як.....

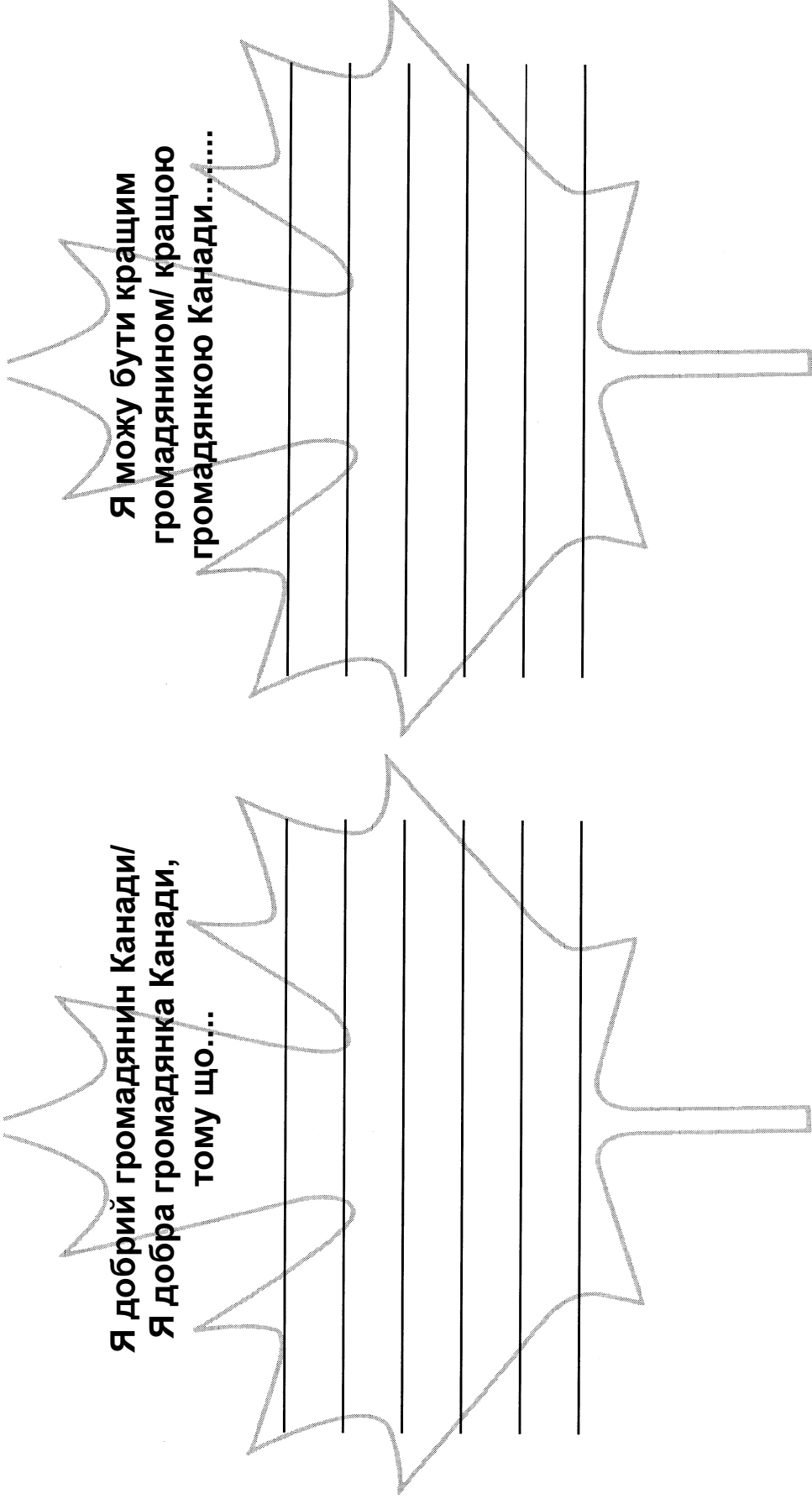
Дата: _____

Ім'я: _____

Я—громадянин/громадянка Канади

Я добрий громадянин Канади/
Я добра громадянка Канади,
тому що...

Я можу бути кращим
громадянином/ кращою
громадянкою Канади.....

Two large speech bubble outlines are provided for writing answers. Each bubble contains five horizontal lines for text.

Нагородження громадянством Канади

Хто нагороджується: _____

Хто призначає: _____

Причина призначення: _____

Хто нагороджується: _____

Хто призначає: _____

Причина призначення: _____

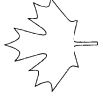

Посвідчення нагородження громадянством Канади

Цим посвідченням нагороджується

_____

За відмінне громадянство

Нагороджує

Дата:

_____

Дата: _____ Ім'я: _____

Ласкаво просимо!

Листок планування

Для мого проекту „Ласкаво просимо” я планую:

Повідомлення, яке я хочу надіслати новоприбулому:

Ілюстрації, ідеї та інші записи:

Матеріали, які будуть мені потрібні:

Дата: _____

Ім'я: _____

Що робити з хуліганями

Проблема

Рішення

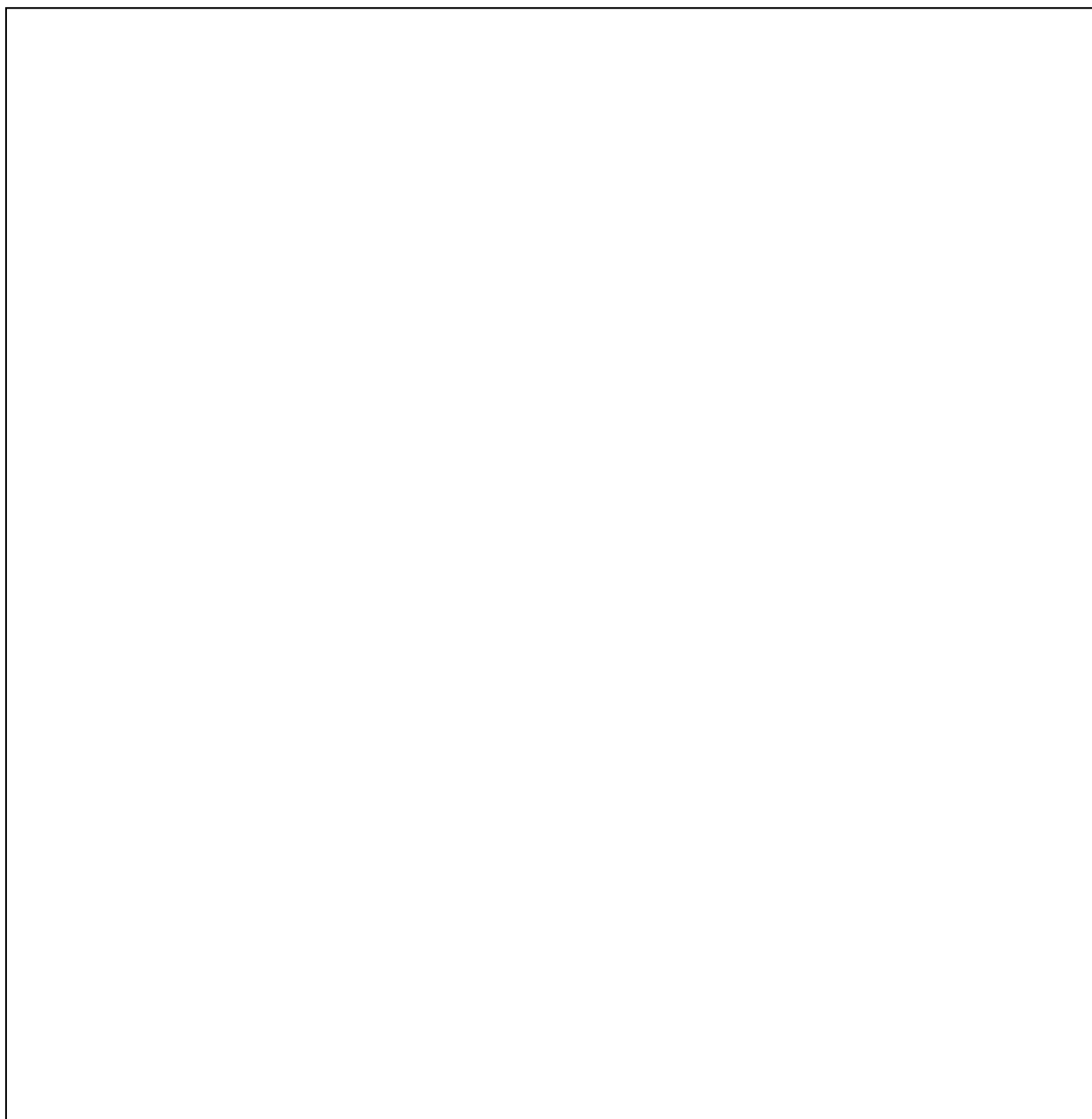

Дата: _____

Ім'я: _____

Роздивляючись предмети з висоти

Опис моєї діаграми: _____

_____

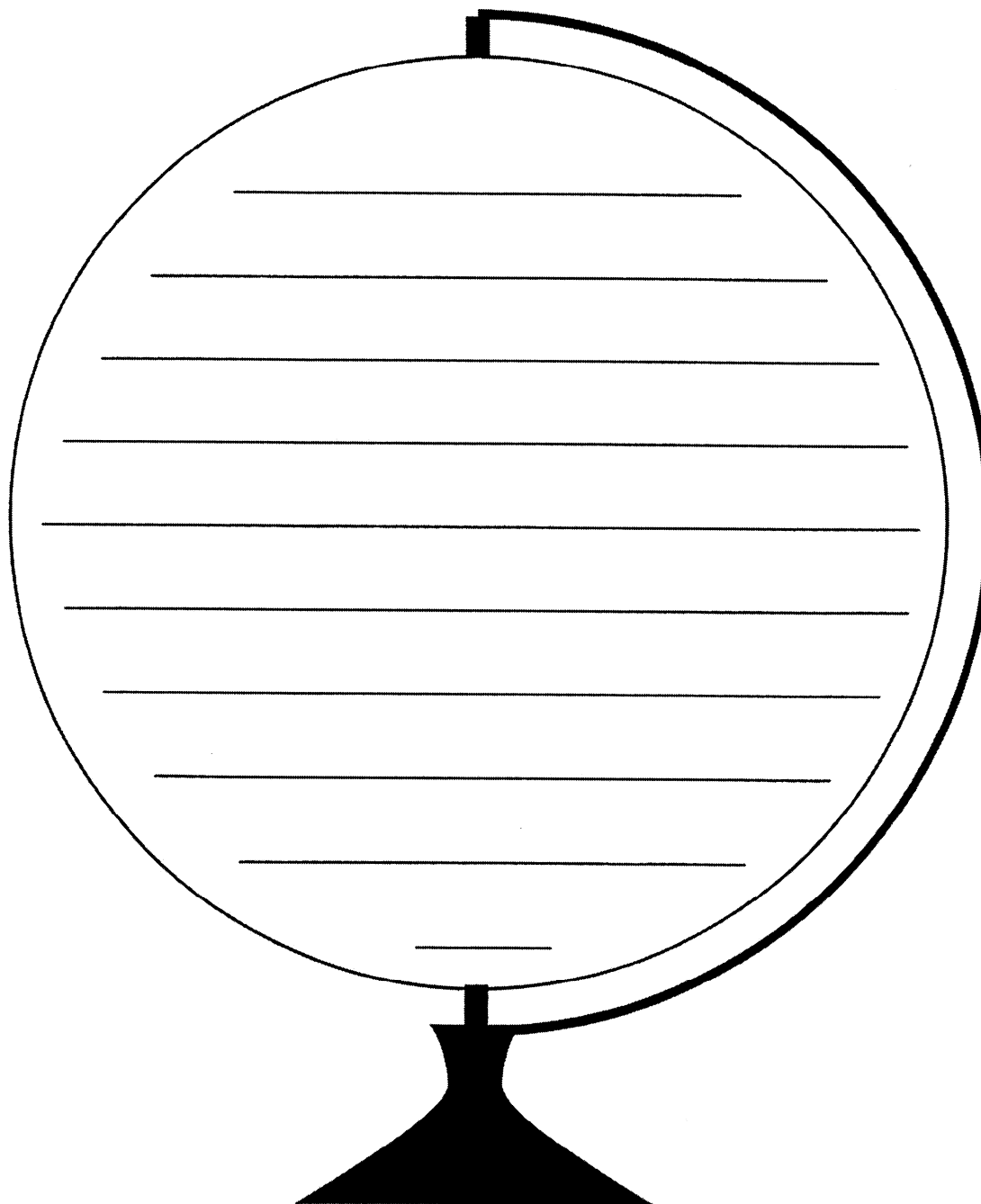
_____

_____

Дата: _____

Ім'я: _____

Дивимось на земну кулю

Дата: _____

Ім'я: _____

Розмальовуємо земну кулю

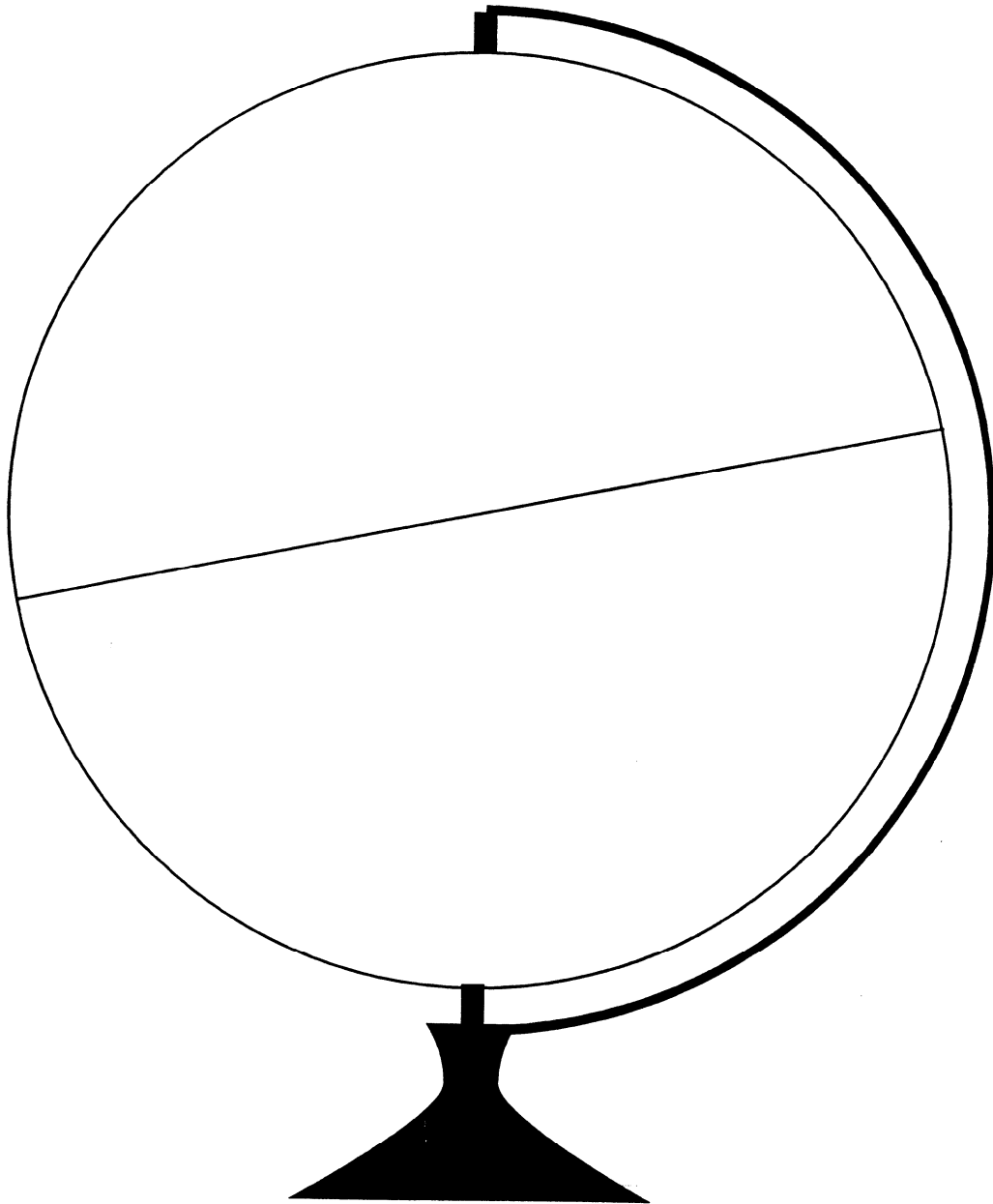
Екватор

Південна півкуля

Північна півкуля

Південний полюс

Північний полюс

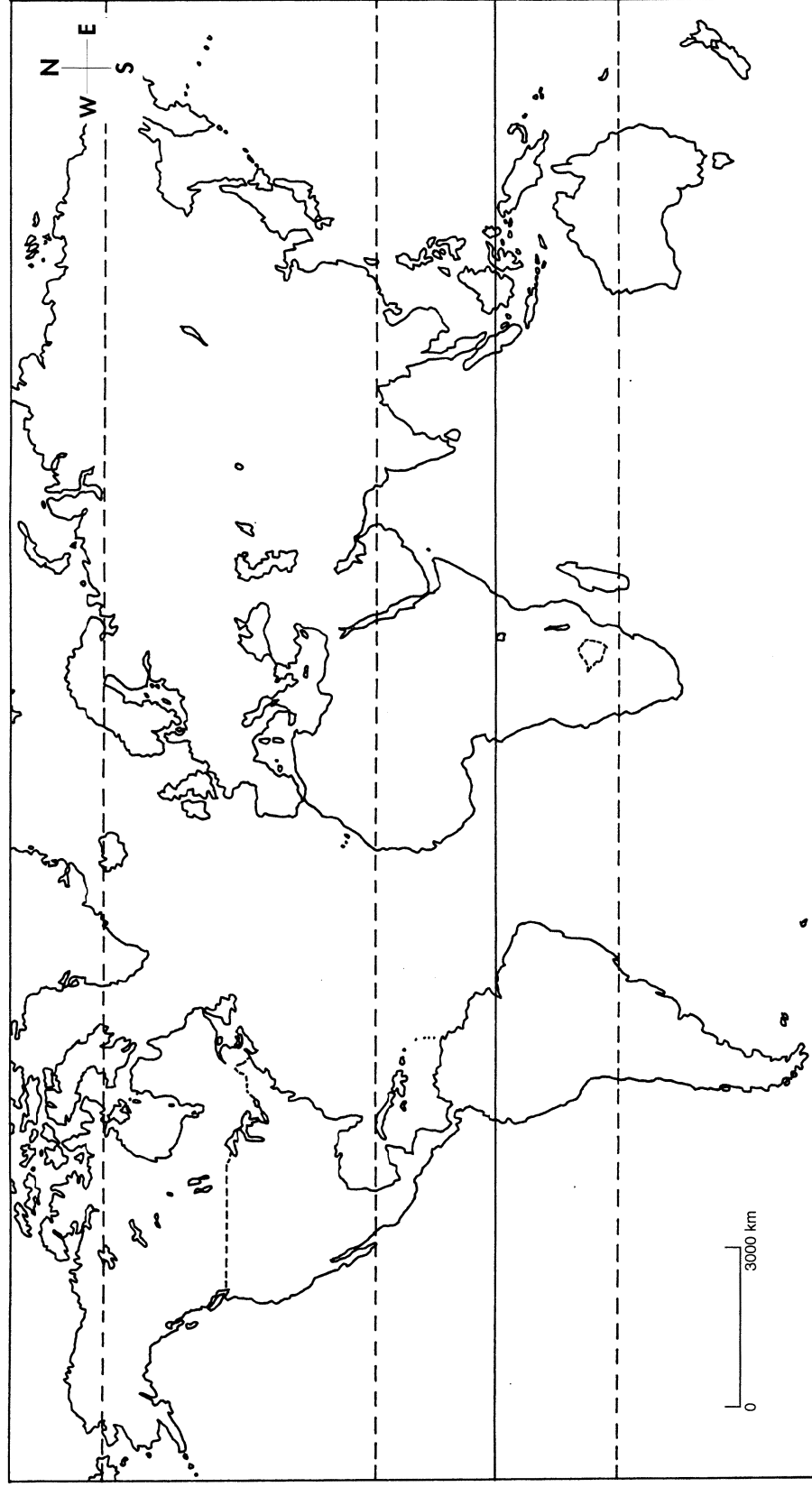
Наліпки з континентами і океанами

Північна Америка	Південна Америка
Європа/Европа	Азія
Африка	Австралія
Антарктида	Тихий океан
Атлантичний океан	Індійський океан
Льодовитий океан	Екватор

Дата: _____

Ім'я: _____

СВІТ

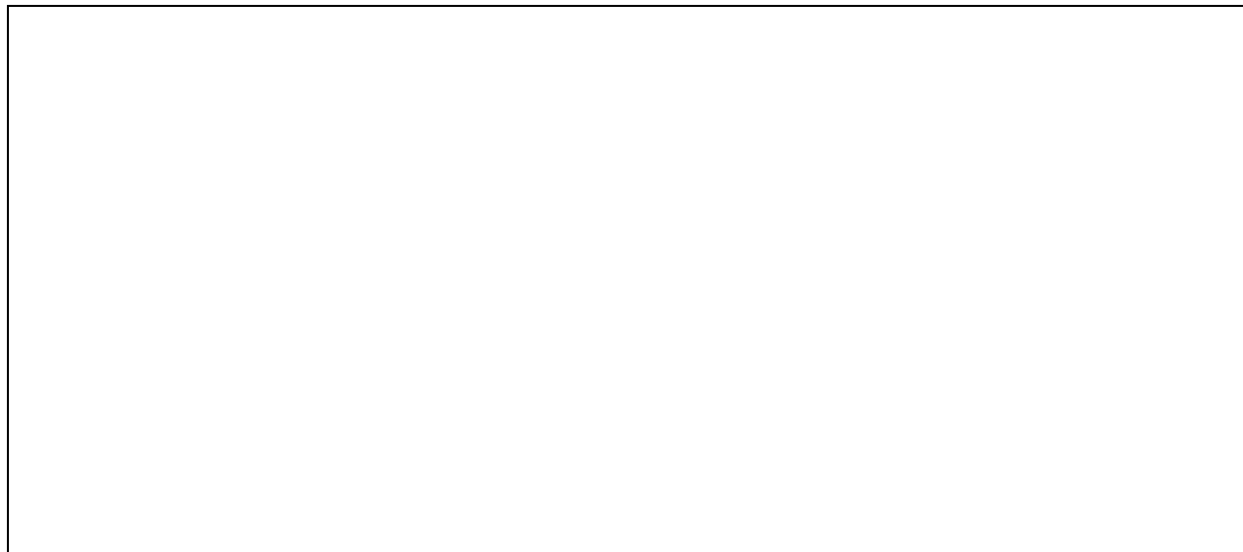

Дата: _____

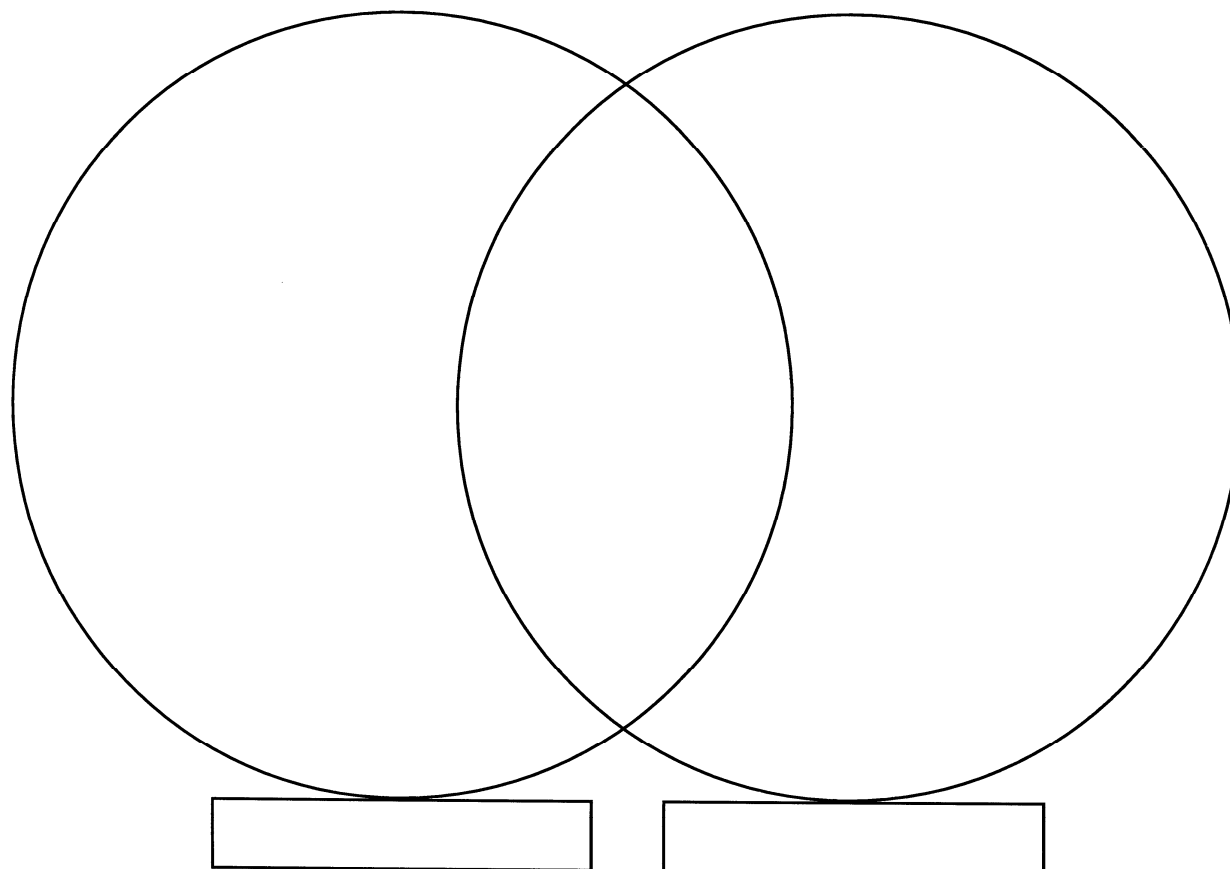
Ім'я: _____

Громади нашої школи

Громади в школі:

Порівнюємо громади в школі

Країни світу

Назва країни	Учень, який досліджує
Афганістан	
Аргентина	
Австралія	
Австрія	
Багами	
Бангладеш	
Бельгія	
Беліз	
Боснія і Герцоговина	
Бразилія	
Болгарія	
Канада	
Чілі	
Китай	
Колумбія	
Хорватія	
Куба	
Чехія	
Данія	
Еквадор	
Єгипет	
Естонія	
Фінляндія	
Франція	
Німеччина	
Греція	
Угорщина	
Ісландія	
Індія	
Індонезія	
Іран	
Ірак	
Ірландія	
Ізраїль	
Італія	
Ямайка	
Японія	
Кенія	
Північна Корея	
Південна Корея	
Ліван	

Малайзія	
Мексика	
Манако	
Нідерланди	
Нова Зеландія	
Нігерія	
Норвегія	
Пакістан	
Перу	
Філіпіни	
Польща	
Португалія	
Румунія	
Росія	
Саудівська Аравія	
Сінгапур	
Південна Африка	
Іспанія	
Шрі Ланка	
Швеція	
Тайвань	
Тайланд	
Тринідад і Тобаго	
Туреччина	
Україна	
Об'єднане Королівство Великобританії	
Сполучені Штати Америки	
Венесуела	
Інші	

Дата: _____ Ім'я: _____

Дослідницький проект

Назва країни: _____

Ця країна — частина континенту _____

Ця країна розміщена в _____ півкулі.

Опис країни:

Земля:

Водні ресурси:

Природні ресурси:

Клімат:

Опис людей які живуть у цій країні:

Мови:

Їжа:

Традиції:

Святкування і фестивалі:

Інші факти про людей які живуть у цій країні:

Інші цікаві речі про цю країну:

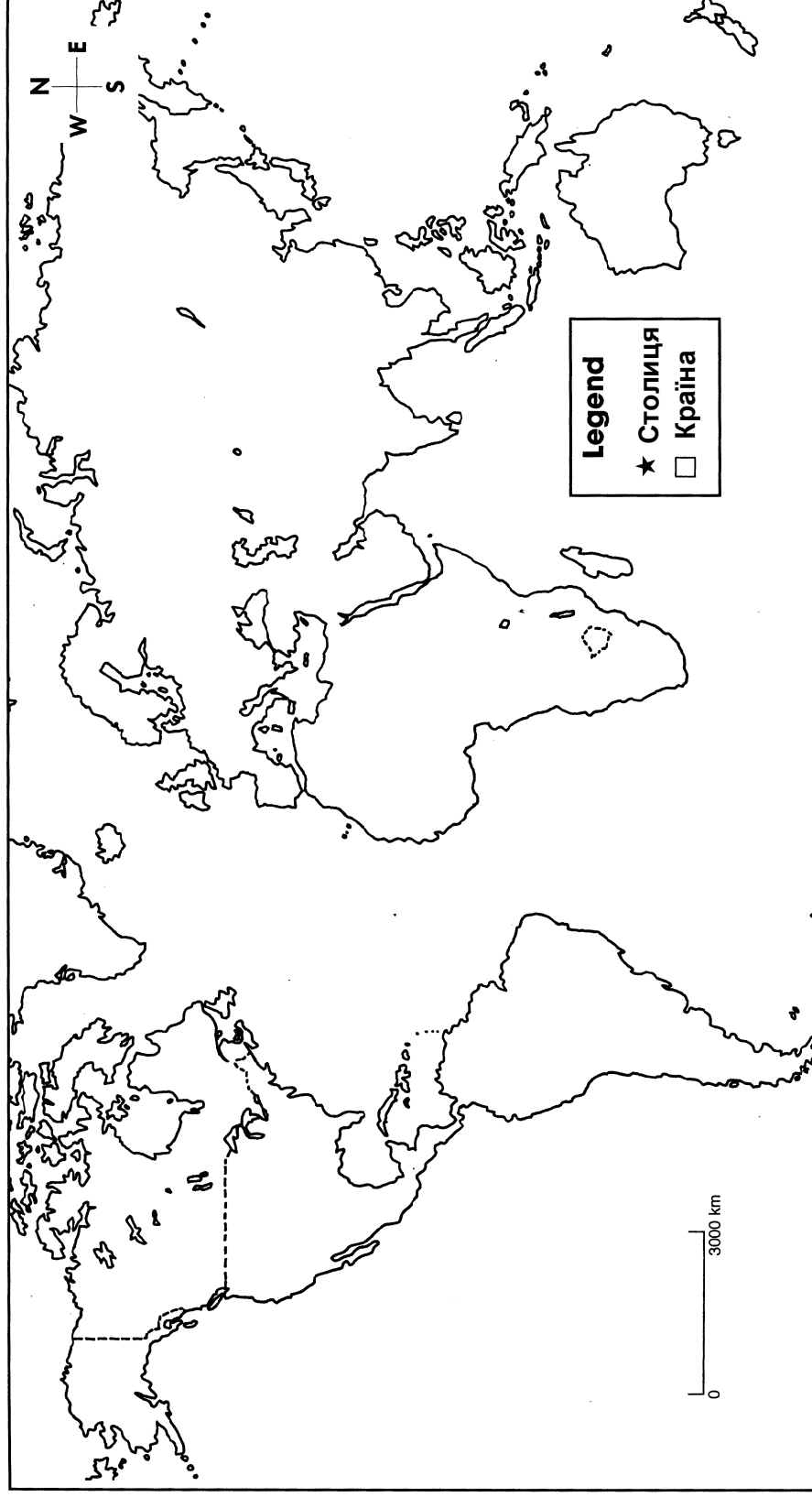

Дата: _____

Ім'я: _____

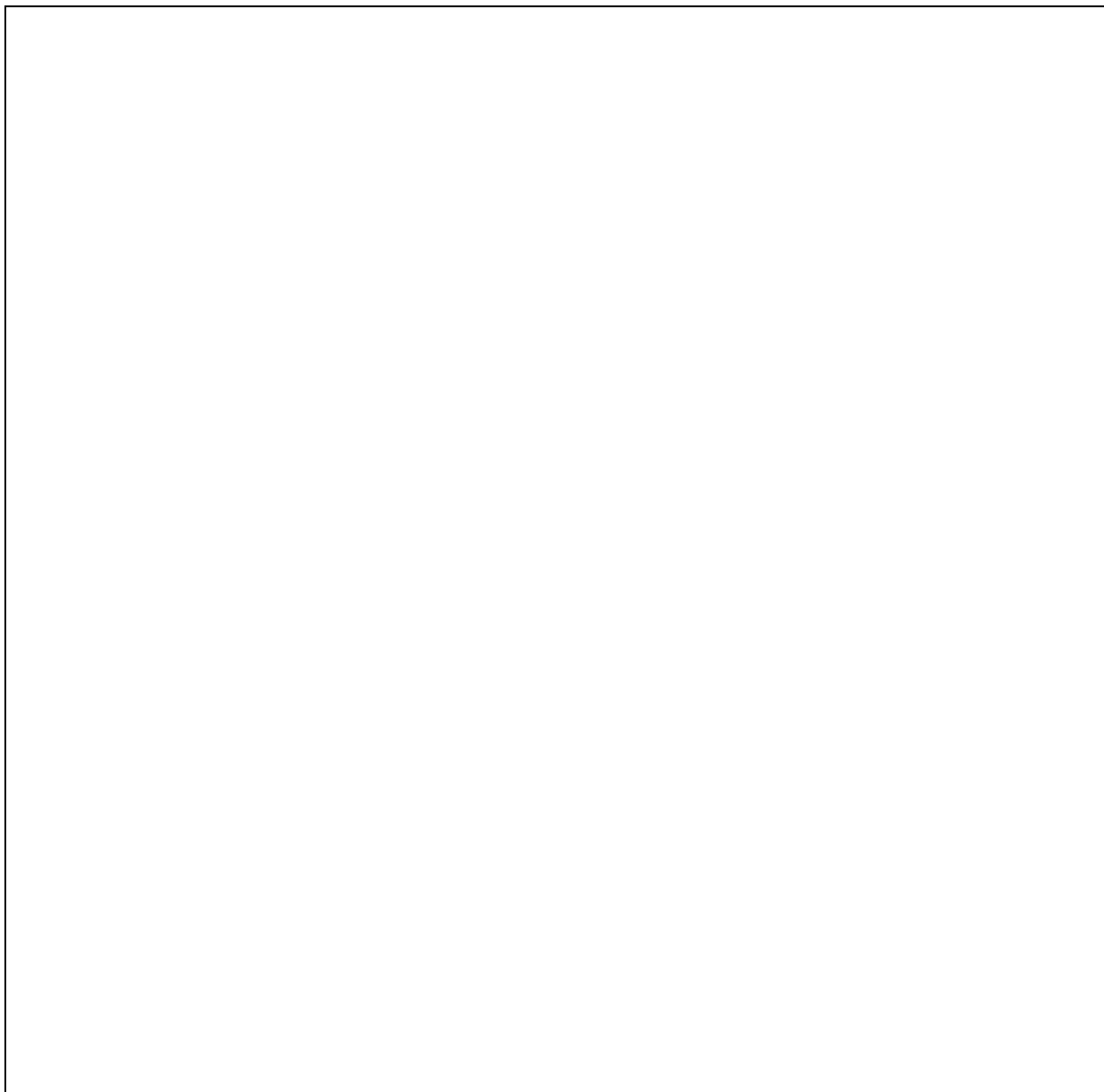
Світ

Дата: _____

Ім'я: _____

ЖИТТЯ В _____

Опис ілюстрації: _____

_____

_____

_____

Презентація листка запису

Дата: _____ Ім'я: _____

Три цікаві речі я дізнався/дізналася про

1. _____

2. _____

3. _____

Презентація листка запису

Дата: _____ Ім'я: _____

Три цікаві речі я дізнався/дізналася про

1. _____

2. _____

3. _____

Канадійська Хартія Прав і Свобод

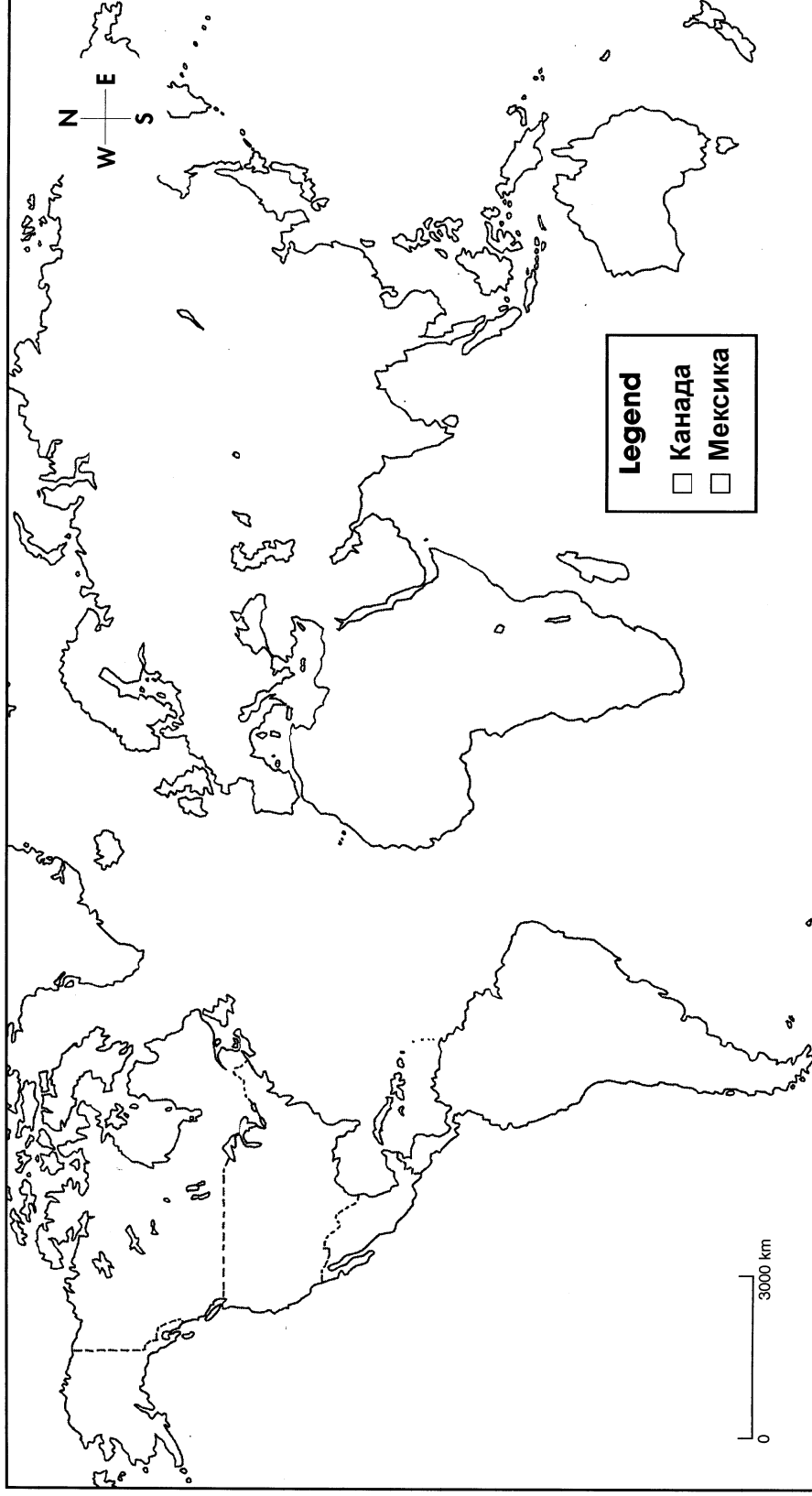
Канадійська Хартія Прав і Свобод надає громадянам Канади певні права і свободи. Ось декілька з них:

- 1. Основні права: свобода совісті і вибору релігії; свобода думки, точки зору і релігії; свобода преси; свобода мирного зібрання; свобода у створенні товариств.**
- 2. Демократичні права: право голосу**
- 3. Свобода пересування: право в'їзду, перебування і виїзду з Канади або переїзду в інші провінції**
- 4. Юридичні права: право на життя і безпеку особи; право на захист проти необгрунтованого обшуку або накладання арешту на майно; право на захист проти необгрунтованого затримання або ув'язнення; право на адвоката; право на презумпцію невинності до оголошення провини**
- 5. Права рівності: рівність незалежно від кольору шкіри, національності або етнічного походження, раси, релігії, статі, віку або неповносправності**
- 6. Офіційними рівносильними мовами в Канаді є англійська і французька**
- 7. Права на вивчення мов меншин: право на навчання на мовах меншин забезпечується з державних коштів.**

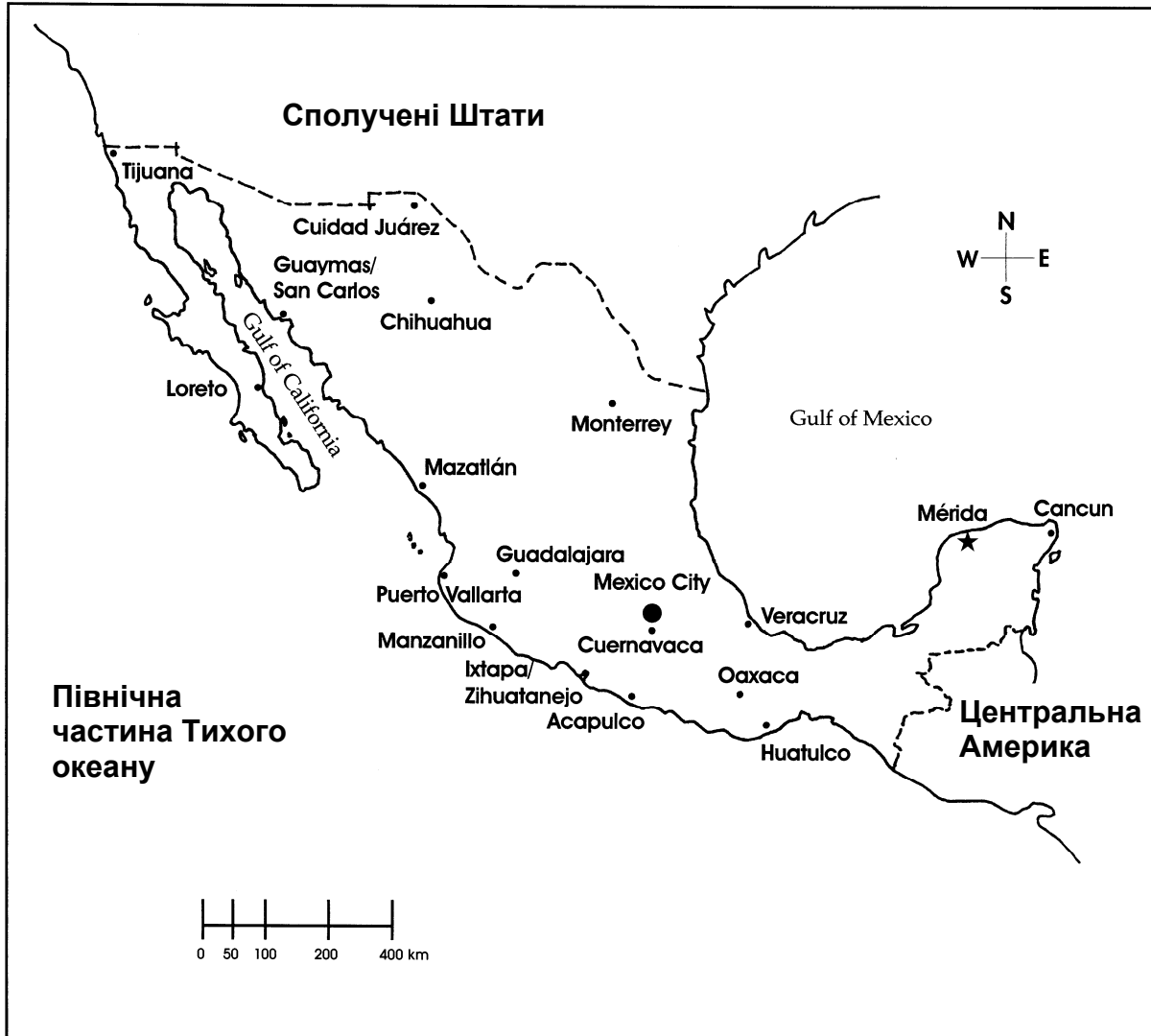
Дата: _____

Ім'я: _____

Мапа світу

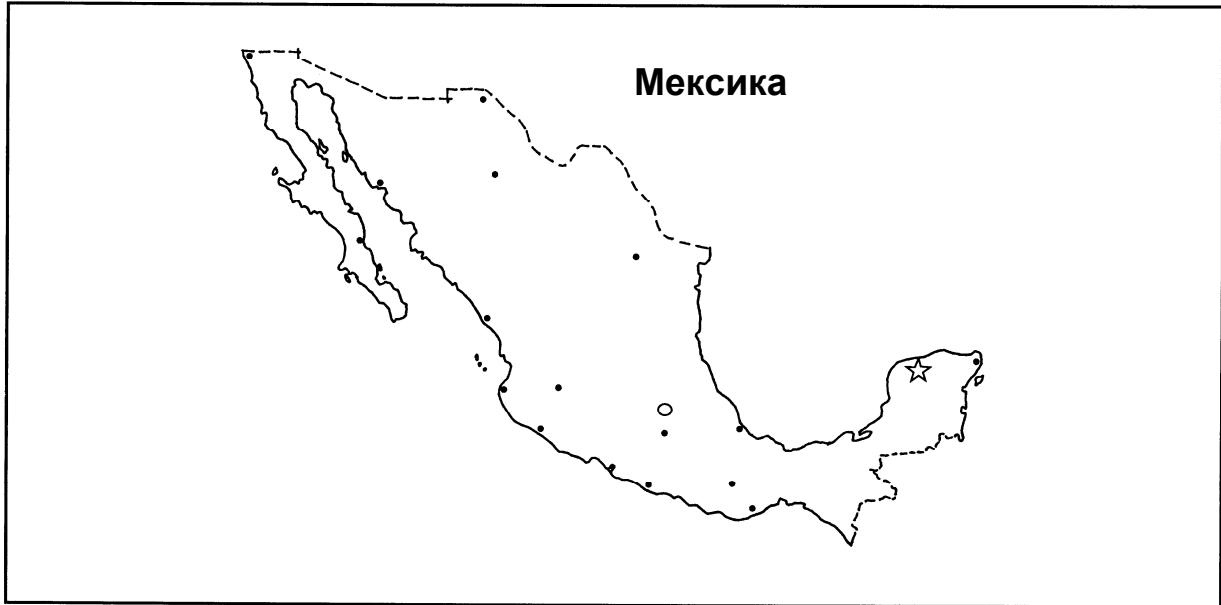
Мексика

Дата: _____

Ім'я: _____

Досліджуємо мапу Мексики

1. Столиця Мексики—місто Мехіко. Поставте червону крапку на цьому місці.
2. Ми будемо вивчати Меріду в Мексиці. Поставте жовту зірочку у тому місці.
3. Розмалуйте воду синім кольором:
Мексиканську затоку
Північну частину Тихого океану
Каліфорнійську затоку
4. Позначте чотири інших міста в Мексиці:

_____

_____

_____

_____

Дата: _____

Ім'я: _____

Порівнюємо клімат

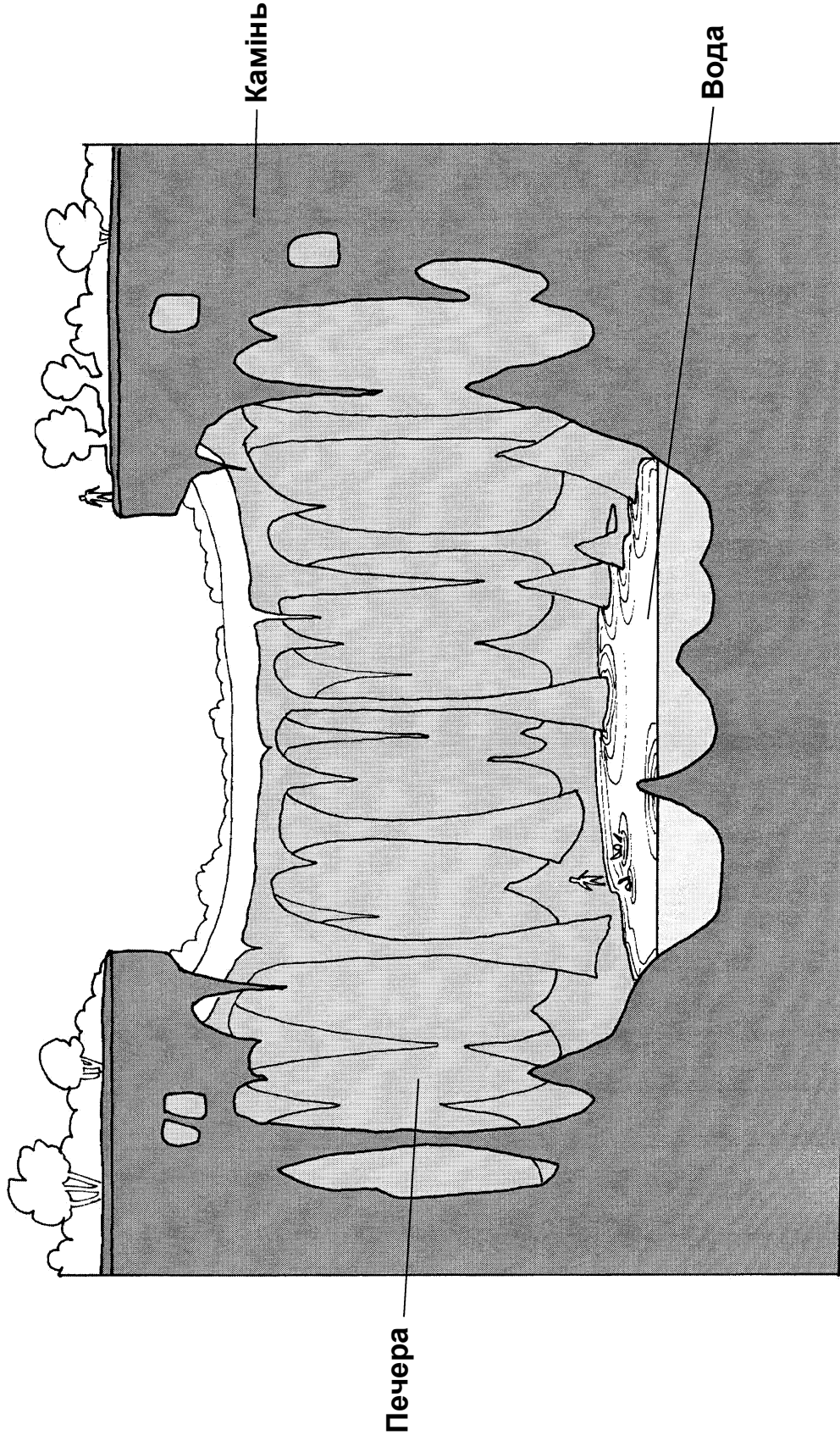
	Меріда	Моя громада
Пори року		
Найтепліший місяць (назва місяця і температура в С)		
Найхолодніший місяць (назва місяця і температура в С)		
Місяць з найбільшою кількістю опадів (назва місяця і кількість в мм.)		
Місяць з найменшою кількістю опадів (назва місяця і кількість в мм.)		
Цікаві факти про клімат		

Погода і клімат в Меріді

Меріда має всього дві пори року: помірно-суху зиму (листопад-квітень) і дуже тепле дощове літо (травень-жовтень). Протягом дощової пори року дощ може йти майже кожного дня; але часто дощ починається і закінчується дуже швидко. Також протягом цього періоду можуть виникати бурі та інші стихійні лиха. Середня денна температура в літні місяці близько 27 С, в той час, як середня температура протягом зимового періоду тримається близько 23 С. Травень—найтепліший місяць року з температурою, яка подекуди сягає 40 С.

Місяць	Середня температура (С)	Середня кількість опадів (мм)
січень	23	25
лютий	24	25
березень	26	23
квітень	28	23
травень	29	64
червень	28	145
липень	27	163
серпень	27	163
вересень	27	180
жовтень	26	94
листопад	24	43
грудень	23	33

Ценот

Дата: _____ Ім'я: _____

Ценоти

Намалюйте діаграму ценоту:

Як формується ценот?

Чому люди мая будували свої села ближче до ценотів?

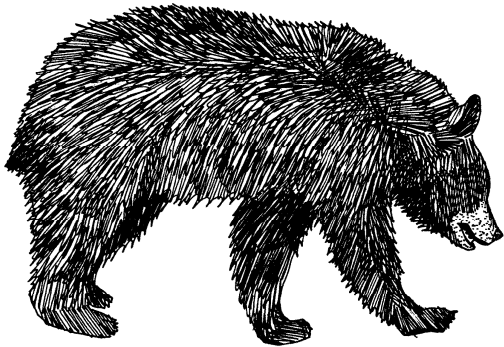

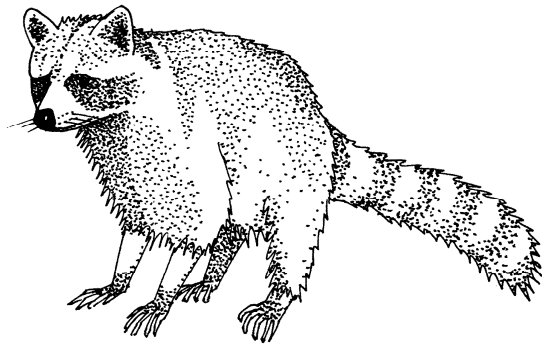

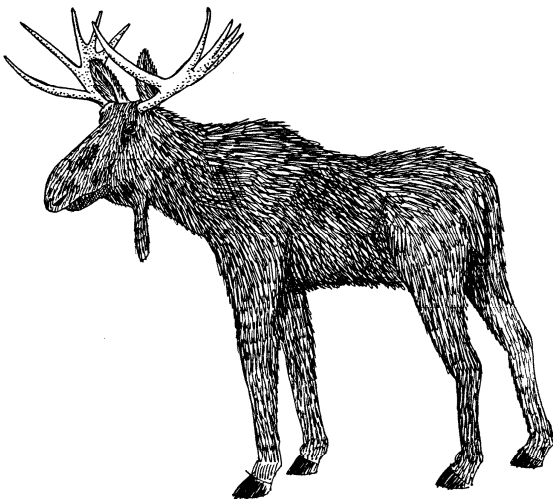
Тварини в Канаді

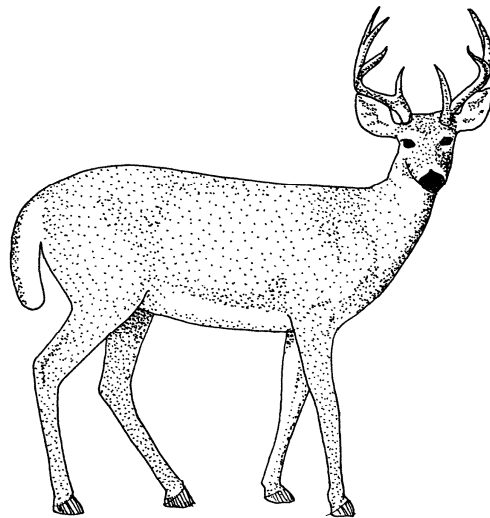
чорний ведмідь

єНОТ

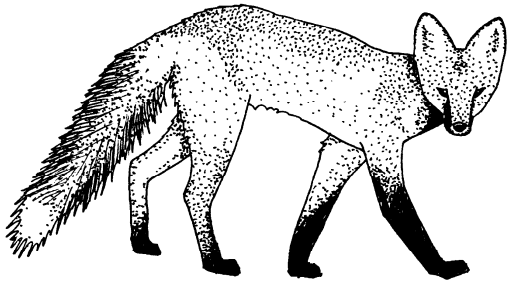

ЛОСЬ

олень

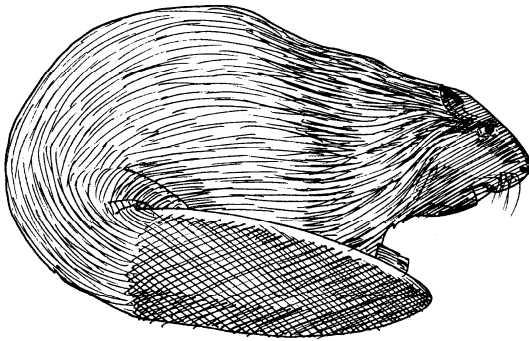
Тварини в Канаді

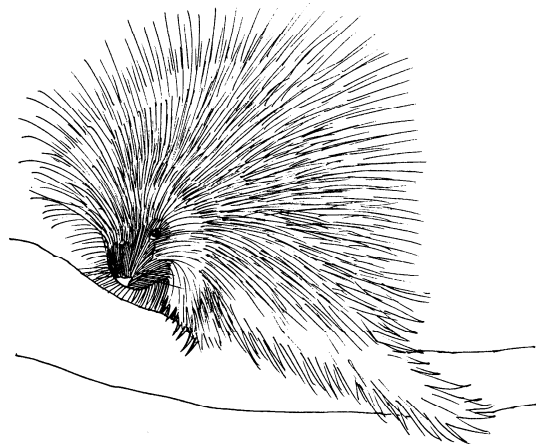
лисиця

тхір

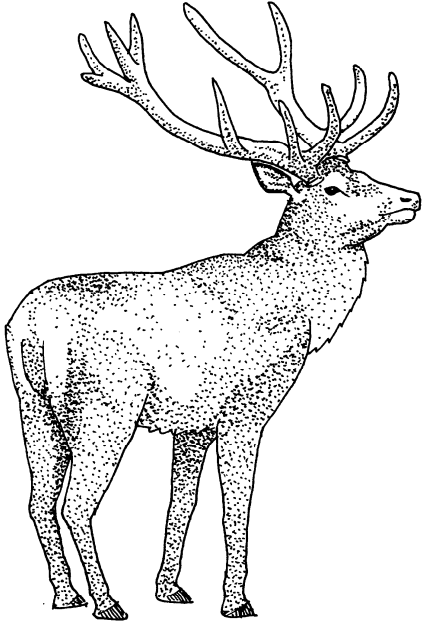

бобер

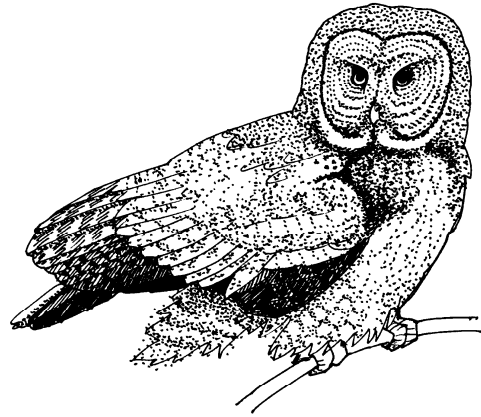

дикобраз

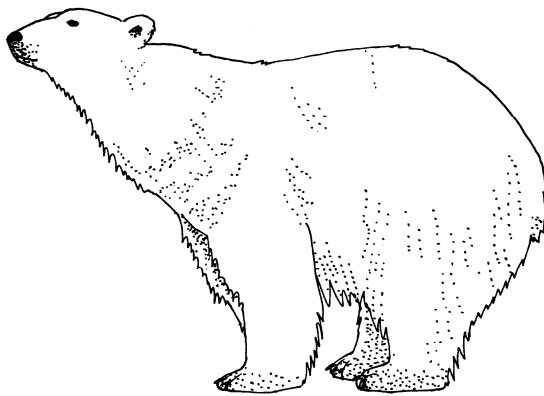
Тварини в Канаді

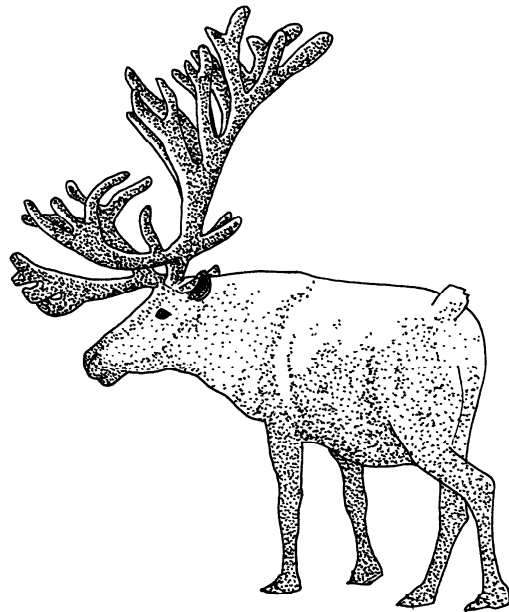
олень

сіра сова

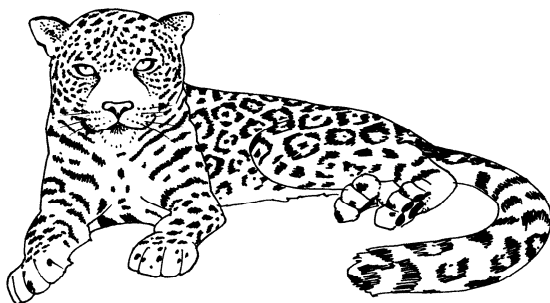

полярний ведмідь

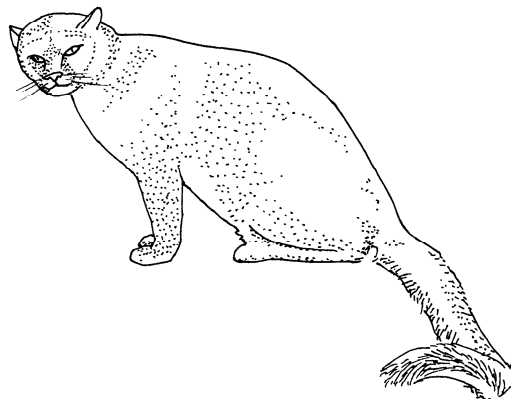

карибу

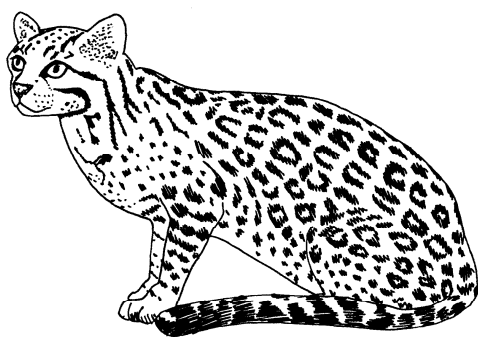
Тварини в Мексиці

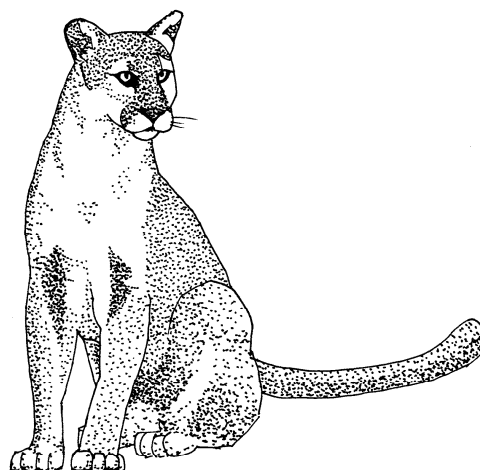
ягуар

рись

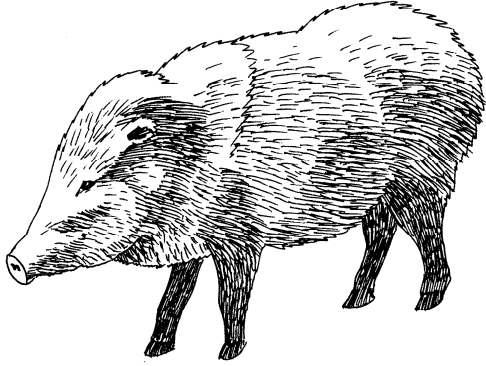

оцелот

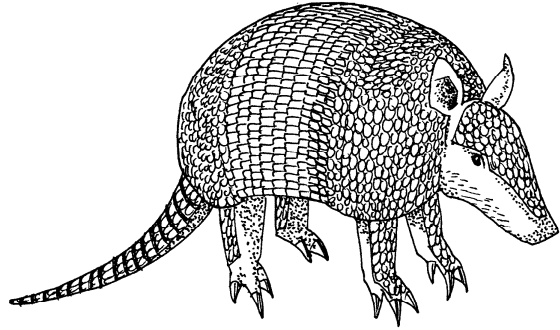

пума

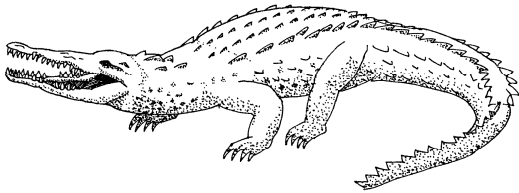
Тварини в Мексиці

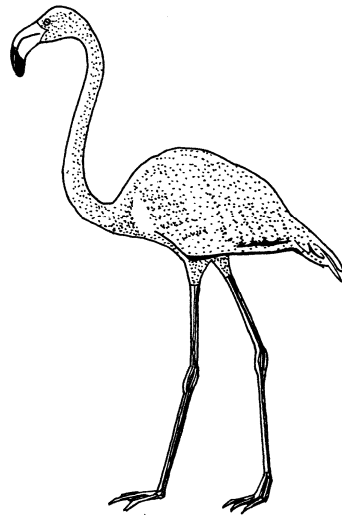
вепр

армадил

крокодил

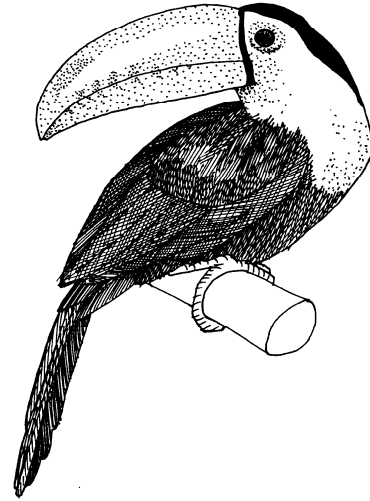

фламінго

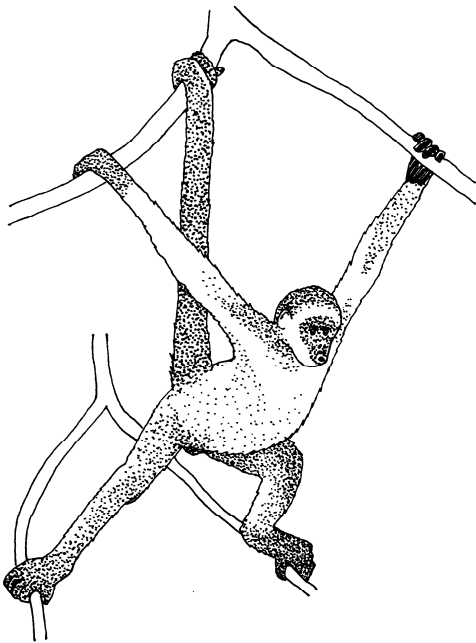
Тварини в Мексиці

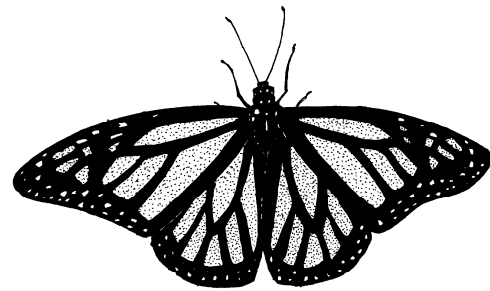
коатимунді

тукан

мавпа-павук

королівський метелик

Тварини в Мексиці

Ягуар: ягуар відомий як „король джунглів”. Він має коротке плямисте хутро, яке має сірувато-рудий відтінок. Плями ягуара згруповані разом в маленьких кільцях і називаються розети. Ці розети оточують суцільні плями. Деколи ягуари мають чорне хутро. Вони полюють на тапірів, вепрів, лисиць і оленів, шукають яйця черепах та гризунів. Самці ягуари ростуть до двох метрів в довжину.

Рись: рисі—з породи малих котів. Їхнє хутро має багато відтінків, які можуть бути коричневими та сірими. Рисі трохи більші за домашніх котів. Вони мають довгий хвіст, деколи за довжиною, як самі рисі. Ці тварини зникають, тому що руйнується їхнє природне середовище.

Оцелот: оцелот—це рідкісна кішка відома своїм кремовим хутром і темними відкритими плямами. Переважно оцелоти шукають їжу на землі, але в разі небезпеки вони можуть лазити по деревах. Розміри оцелота приблизно один метр. На оцелотів полюють з-за хутра.

Пума: пума також відома як кугар або гірський лев. Доросла пума за розмірами може бути як ягуар. Ця величезна кішка відмінно лазить по *горам*. Вона може скакати на 12 метрів в довжину і 4 метри у висоту. Пума має м'яке хутро рудого, сірого або коричневого кольору.

Вепр: вепр—це дикий кабан і відноситься до породи свиней. Вепр з комірцем має білу хутрянну полосу навколо шиї. Також є вепри, які мають біле хутро біля рота. Обидва види вепрів мають гострі ікла, які випирають зі щелепи.

Армадил: армадил—це панцеровидна тварина подібна на динозавра. Армадил має рило, яким він шукає комах і харч з під землі. Армадили мають довгі та гострі як леза кігті, які також допомагають їм рити.

Крокодил: крокодил має маленькі блискучі очі та *чешуюту* шкіру. Він може сягати шести метрів. Крокодил полює у воді на жаб, риб, птахів і маленьких ссавців. Він полює вночі, а вдень лежить на березі річки або болота.

Фламінґо: фламінґо можуть бути різного кольору, від рожево-білих до чисто рожевих. Вони мають довгі вигнуті назад ноги і тонку викривлену шию та дзьоб. Фламінґо заввишки сягають одного метра. Вони стоять на брудних берегах і мілких затоках та вживають свій великий дзьоб для пошуку їжі. Фламінґо женуть воду у свій дзьоб, ловлячи маленьких тваринок або овочі. Вони випускають воду назад і їдять тільки овочі або тваринок, які лишаються у дзьобі.

Мавпа-павук: мавпа-павук—це справжня мавпа. Вона має нігті на пальцях лап і дуже корисний хвіст. Хвіст загально довший за тіло мавпи. Вона може висіти на хвості, чіплятися ним, піднімати ним фрукти і навіть жбурлятися ним. Мавпи-павуки подорожують з дерева на дерево повисаючи як артист цирку. Вони переважно лишаються на верхніх гілках в лісі і рідко спускаються на землю.

Коатимунді (коаті): коатимунді деколи називають коаті і ця тварина подібна на єнота. Вона має довгий тонкий хвіст та повернуте рило. Коаті переважно пересуваються в групах по десять або більше. Деколи вони рухаються зі своїми хвостами піднятими догори.

Тукан: тукани—ці різнокольорові птахи живуть в тропічних лісах Мексики. Вони мають барвисте червоне, жовте, синє, чорне або помаранчове пір'я. Тукани відомі своїми величезними кольоровими дзьобами. Вони люблять їсти фрукти, горіхи і ягоди. Тукани роблять гнізда в дуплах дерев.

Королівський метелик: помаранчовий і чорний королівський метелик мігрує (відлітає на південь) з Канади до Мексики кожної зими. Подорож до Мексики складає до 3200 км (2000 миль). Метелик лишається в хвойних лісах і набирається сили, щоб навесні летіти назад до Канади. В Мексиці протягом зими збирається понад 300 мільйонів метеликів.

Дата: _____

Ім'я: _____

Тварини в Мексиці

Назва тварини: _____

Опис: _____

_____

Їжа: _____

_____

Дитинчата: _____

_____

Вороги: _____

_____

Середовище існування: _____

_____

Цікаві факти: _____

_____

_____

Мая

Читання 1

Сотні років тому мая були найбільш впливовими людьми у Мексиці. Вони були фермерами, торговцями і талановитими будівельниками. Люди мая відомі своїми вражаючими пірамідами і храмами. Зараз ви можете побачити залишки багатьох споруд мая у Мексиці.

Читання 2

Мая були поділені на групи на основі класів. Мая мали: керуючий клас (знать), священослужителів, майстрів і простий люд. Місцеві вожді обиралися зі знаті. Священослужителі провадили спеціальні церемонії і служби, були лікарями і допомагали у викладанні. Майстри допомагали будувати хати і меблі. Прості люди були фермерами, мисливцями і воїнами.

Читання 3

Релігія була дуже важливою у повсякденному житті мая. Зранку до ночі мая молилися багатьом богам. Вони вірили в те, що боги можуть принести здоров'я, добрий врожай і багато їжі для людей. Вони також були впевнені, що боги можуть принести хвороби і голод. Найважливішого бога мая звали Гунаб Ку. Мая вірили, що він створив світ.

Читання 4

Мая побудували найбільше вражаючих будівель і вони будували їх без металевих інструментів. Вони будували піраміди з каменю— деякі з них сягали заввишки 60 метрів. Робітники носили велике каміння з кар'єрів. Каміння різали на великі частини і піднімали на місце призначення. Це була дуже важка праця.

Читання 1

Мая дуже добре знали астрономію—науку про зірки, планети і космос. Мая створили календар, який ґрунтувався на астрономічних обчисленнях. Календар мая був надзвичайно точний. Він складався з 365 днів подібно до сучасного календаря. Але їхній календар мав вісімнадцять місяців, а кожен місяць мав двадцять днів.

Читання 2

Мая мали своє характерне письмо, яке ми називаємо ієрогліфами. Ієрогліфи вживають малюнки і символи через які надсилають інформацію або записують особливі події. Тих, хто це робили називали писарями. Вони малювали ієрогліфи в паперових книжках, які виготовляли з внутрішньої кори фігових дерев. Деякі з ієрогліфів записували на каменях та дереві. Ці викарбовування багато розповідають нам про життя мая.

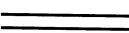
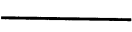

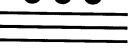

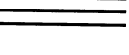

Читання 3

Мая любили музику, мистецтво і танці. Їх улюбленим музичним інструментом був барабан зроблений з порожньої колоди і шкіри тварин. Мая також грали на гонгі, флейті і свистках. Малювання було дуже важливе для мая. Митці лишили фрескові малюнки на стінах і скульптури зроблені з дерева, каменю і металу. Вони також плели кошики, килими і мотузки з ниток різних рослин.

Читання 4

Багато людей, які мешкають зараз в Мексиці мають коріння племені мая. Вони пишаються своєю культурою і намагаються зберегти свою мову і традиції. Багато з сучасних мая—фермери, які живуть в невеликих селах. Вони цінують свою землю і вирощують врожай так само як їхні пращури сотні років тому.

Система чисел мая

0		11	
1		12	
2		13	
3		14	
4		15	
5		16	
6		17	
7		18	
8		19	
9		20	
10			

Таблиця мов

Англійська	Іспанська	Українська
hello	hola	привіт
good bye	adios	до побачення
please	por favor	будь ласка
thank you	gracias	дякую
Mom	mama	мама
Dad	Papa	тато
sister	hermana	сестра

Англійська	Іспанська	Українська
brother	hermano	брат
school	escuela	школа
friend	amigo (m)	друг
friend	amiga (f)	подруга
yes	si	так
no	no	ні
water	Agua	вода
good	bueno	добрий/гарний

Дата: _____ Ім'я: _____

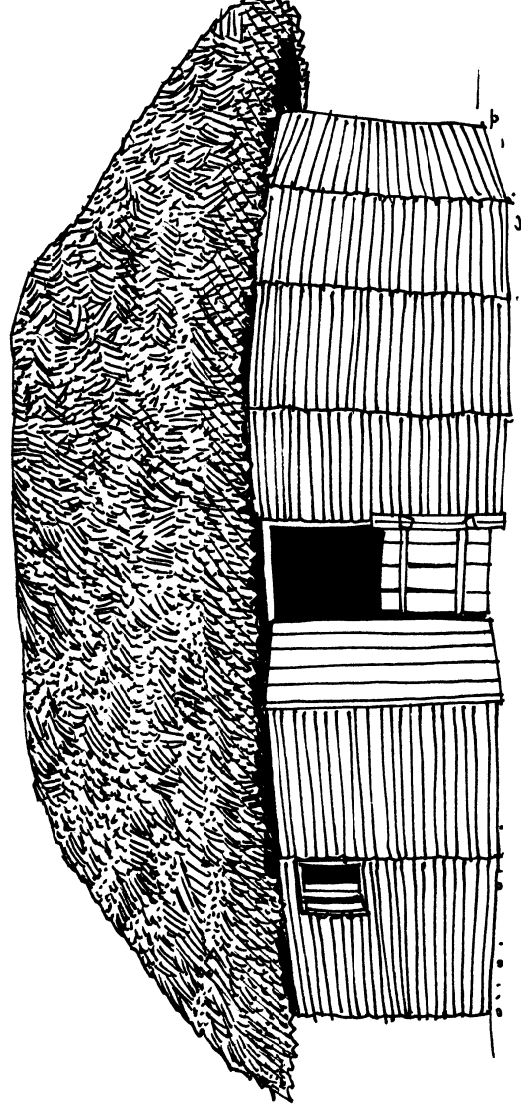
Люди в Мексиці

Намалюйте і опишіть деякі з видів діяльності мексиканців

Чи деякі з цих видів діяльності відбуваються у вашій громаді? Обведіть колом ті види діяльності, які також відбуваються у вашій громаді.

Хата зроблена з тростини і соломи

Як робити макет хати з тростини і соломи

- 1. Для дверей треба вирізати отвір з однієї зі сторін коробки з-під черевиків.**
- 2. Треба накрити коробку ззовні пластиковими соломками для пиття. Виміряйте і відріжте по довжині соломку і наклейте її на коробку. Коли ззовні коробка вже накрита, почекайте поки висохне клей.**
- 3. Коли клей вже висох, розмалюйте хату в коричневий колір.**
- 4. Вживайте картон, щоб зробити дах (створіть свій власний дизайн).**
- 5. Коли ви обережно прикріпите дах до будинку, почекайте доки не висохне дах.**
- 6. Можна наклеїти суху траву або соломку на картонний дах.**

Дата: _____ Ім'я: _____

Хата в мексиканському селі

Намалюйте малюнок хати зробленої з тростини і соломи, яку ви самі придумали:

З якого матеріалу люди будували свої хати?

Чому вони використовували цей матеріал?

Чому ми не робимо такі хати в Канаді?

Дата: _____ Ім'я: _____

Їжа в Мексиці

Їжа	Ілюстрація

Справжня мексиканська тортія

Цей рецепт розрахований приблизно на 12 тортій.

Інгредієнти:

500 мл борошна/муки
2.5 мл солі
175 мл теплої води

50 мл жиру в маленьких шматочках
2.5 мл порошку для випічки
масла (на вибір)

Кухонне приладдя:

вимірна ложка
велика миска
лопатка

ложка для помішування
рушники
сковорода або чавунна каструля з довгою ручкою

Вказівки:

1. У великій мисці перемішайте борошно, сіль, порошок для випічки і жир до того, як ви побачите, що суміш нагадує вам готову страву.
2. Додайте трохи води, борошно і мішайте доки вся суміш добре не перемішається (кількість води залежить від типу борошна).
3. Сформуйте тісто у кульки і замішуйте поверхню, доки вона не стане гнучкою і гладенькою.
4. Розділіть і зробіть 12 маленьких кульок. Накрийте їх і залишіть щонайменше на 30 хвилин.
5. Коли вони будуть готові, розкатайте кожну кульку на поверхні з борошном, роблячи тортії розміром в 15 см.
6. Помістіть на розігріту сковороду і готуйте до золотистого кольору з обох боків. Розкладайте на поверхні між рушниками або пластиковими листками.

Примітка: При бажанні можна вживати трохи масла для піджарки.

Ґуакамоли

Інгредієнти:

3 спілі авокадо
½ маленької подрібленої цибулі
20 мл свіжого соку лимону
сіль і перець

1 спілий помідор
30 мл свіжого порізаного кориандру
1 зубок мілко порізаного часнику
змішаного з 2 мл солі

Кухонне приладдя:

велика миска
ложка для помішування
ніж (тільки для дорослих)

маленька миска
велика ложка
міксер

Вказівки:

1. Покладіть серцевину авокадо у миску.
2. Додайте інші інгредієнти та перемішайте.
3. Додайте по смаку сіль та перець.

Дата: _____ Ім'я: _____

Ілюстрація

Діти в мексиканських селах мають багато роботи допомагаючи своїм сім'ям кожного дня. Чи ви працюєте вдома?

Праця вдома для дітей в мексиканських селах	Робота, яку я виконую вдома

Чи ви робите однакову роботу вдома? Яку саме?

**Чим відрізняється їхня праця вдома від вашої?
Яку роботу важче робити?** _____

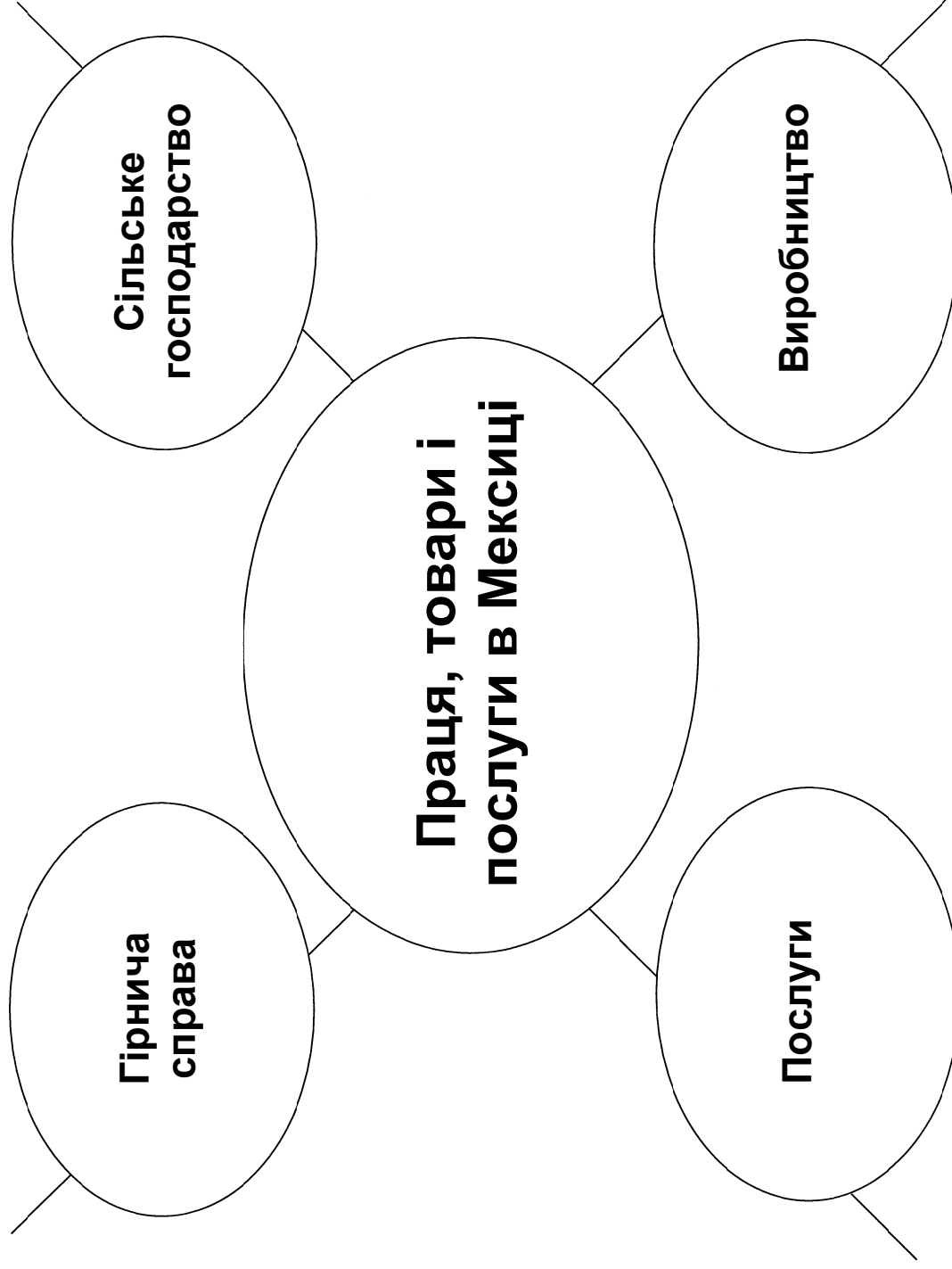

Заголовки—праця, товари і послуги

Сільське господарство
Гірничі справи
Послуги
Виробництво

Заголовки—праця, товари і послуги

туризм	кукурудза
цукрова тростина	мідь
авта	пшениця
цинк	золото
продавець	банк
рис	вчитель в школі
тютюн	напої
нафта	срібло
квасоля	механік
тканина	побутові прилади

Відпочинок та дозвілля у Мексиці

Мексиканські діти та дорослі люблять займатися різними видами діяльності у вільний час. Футбол— найпопулярніша гра у Мексиці. Мексика має національну команду, яка змагається на світових чемпіонатах по цілому світу.

Мексиканці також люблять інші види спорту, включаючи бейсбол, баскетбол, гандбол, бокс, теніс, ґольф і швидку іспанську гру, яка називається *гай алай*. Для цієї гри потрібен твердий гумовий м'яч і плетена біта. Гра нагадує теніс, але м'яч летить швидше. Деколи м'яч летить зі швидкістю 260 км на годину.

Родео також популярне. В кільці родео, наїзники виконують трюки на конях. Бій биків—це іспанська традиція й досі досить популярне видовище. У Мексиці понад 220 стадіонів для бою биків.

Окрім спортивних видовищ та занять спортом мексиканці люблять робити спортивні вправи, дивитися телевізор, кіно, читати, грати в різні ігри, відвідувати сім'ї та друзів, слухати музику, грати на різних інструментах, танцювати і робити руками всілякі вироби.

Дата: _____ Ім'я: _____

Засоби пересування у Мексиці

Ключ	Відповідь	Ілюстрація
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

Ключ до завдань про засоби пересування

Ключ № 1

Я дуже недорогий засіб пересування. Фактично, я нічого не коштую. В маленьких селах я основний засіб пересування. Якщо у вас є дві ноги, ви можете мене використати щоб дістатися з одного місця до другого.

Ключ № 2

Деякі люди користуються мною в маленьких селах, особливо, якщо мають подолати велику відстань. Найкраще в моєму засобі пересування є те, що я не забруднюю повітря. Вам треба мати трохи енергії, щоб мною керувати. Натискайте на педалі і дивіться як крутяться колеса.

Ключ № 3

Багато сімей у маленьких селах повинні пересуватися по річці, щоб щось купити, продати чи поміняти, наприклад їжу, одяг, знаряддя. Мій засіб пересування допомагає пересуватися річкою. Вам треба весло або жердину та доброго весляра, щоб дістатися до місця призначення.

Ключ № 4

У віддалених куточках люди використовують цих тварин, щоб дістатися до місця призначення, особливо, коли вони перевозять великий вантаж. Деколи кріпиться візок до цих тварин для перевезення вантажів або вивезення сміття.

Ключ № 5

Я - найпопулярніший засіб пересування у місті. На жаль, я забруднюю повітря. Дайте мені трохи бензину і я доведу вас до місця вашого призначення.

Ключ № 6

Коли люди не можуть дозволити собі авта або вирішують не мати авта, вони беруть мене. Найпопулярніша модель—це Фольцваген „Бітл”. Люди сплячуть за проїзд. Чим довший проїзд, тим більше вони мають сплатити.

Ключ № 7

Я—засіб пересування дешевший за таксі. Можливо ви будете змушені почекати на мене на зупинці. Я можу користуватися цим видом транспорту, щоб дістатися з одного місця в місті до іншого, але треба перевірити розклад щоб дізнатися, коли я прибуваю.

Ключ № 8

Мій засіб пересування був дуже важливий багато років тому. Не дивлячись на те, що я не популярний сьогодні, люди все рівно користуються мною. Я можу з'єднувати людей, які мешкають в маленьких селах з містами або містечками. Я маю колії відстанню 26 360 км (близько 16 000 миль) у Мексиці.

Ключ № 9

Ви знайдете мене тільки у місті. Я пересуваюсь по колії. Я виглядаю як автобус, але мені потрібен електричний струм для пересування.

Ключ № 10

Я сідаю на маленькі злітно-посадочні доріжки або великі аеропорти. Мільйони туристів щорічно користуються мною щоб дістатися з однієї частини світу до Мексики. Мексиканці також користуються мною, щоб подорожувати.

Дата: _____ Ім'я: _____

Як люди подорожують

1. Зазначте три засоби пересування у селах, якими користуються мексиканці, щоб дістатися з одного місця до другого:

1. _____
2. _____
3. _____

2. Який засіб пересування вживається найчастіше? _____
Чому? _____

3. Нарахуйте три засоби пересування, які використовують люди у вашій громаді найчастіше, щоб дістатися з одного місця до другого:

1. _____
2. _____
3. _____

4. Який засіб пересування використовується найчастіше? _____
Чому? _____

5. Закінчіть таблицю:

Подорож	Чому добре пересуватися цим видом транспорту?	Чому не добре пересуватися цим видом транспорту?
Прогулянка пішки		
Поїздка на машині		

Дата: _____ Ім'я: _____

Мексиканська культура

Мова	Їжа
Музика	Танці
Казки/легенди	Одяг

Дата: _____ Ім'я: _____

Перевіримо брошуру подорожі

- Я маю цікаву назву
- Я додав/додала один або більше малюнків/фото
- Я маю інформацію щодо п'яти зазначених тем:
  - клімат
  - ґрунт і рослинність
  - тваринний світ
  - історія народу Мая
  - люди сьогодні
  - будівлі
  - їжа
  - праця, товари і послуги
  - дозвілля
  - засоби пересування

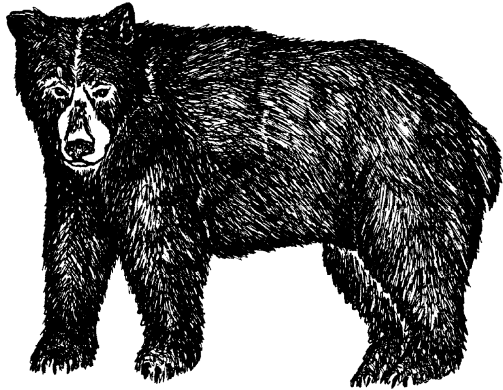
Перша спроба:

- Я закінчив/закінчила перший проект
- Я подав/подала на розгляд вчителю мій перший проект

Заключний варіант:

- Мій заключний варіант охайний
- Мій заключний варіант не має помилок
- Мої малюнки/фото детальні і виразні
- Моя брошура добре організована і легко читається.

Тварини в Канаді

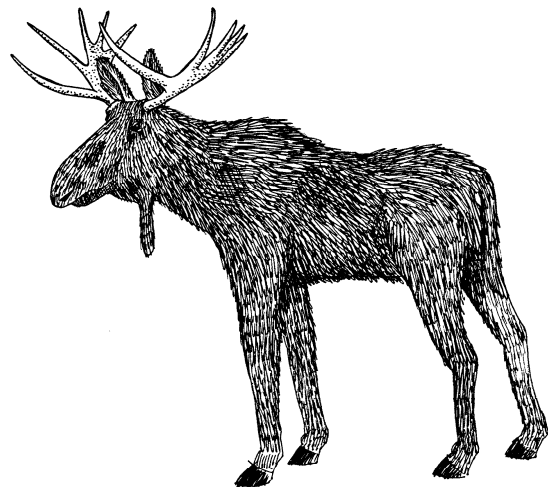
чорний ведмідь

єнот

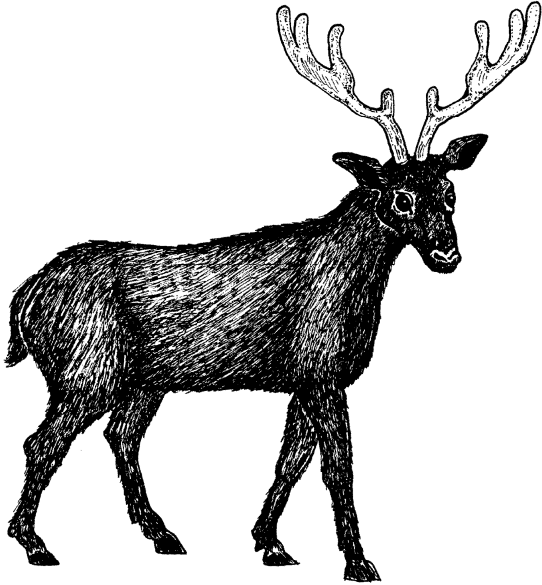
ондатра

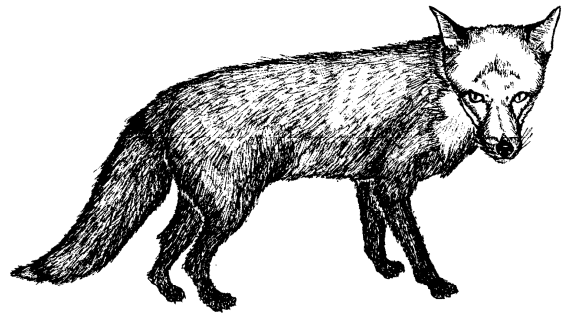
лось

Тварини в Канаді

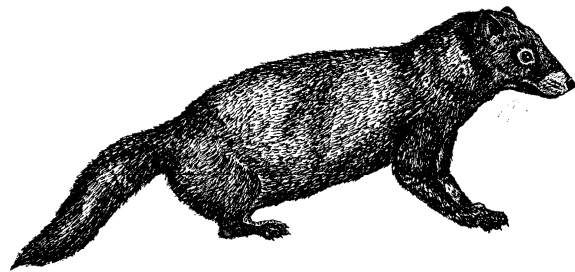
олень

лисиця

тхір

норка

Тварини в Канаді

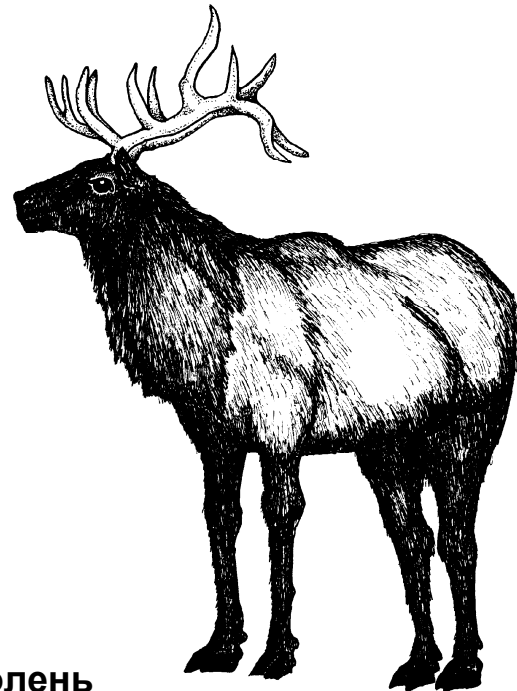
білка

бобер

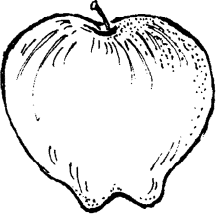
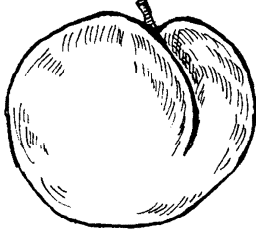
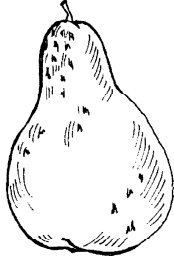
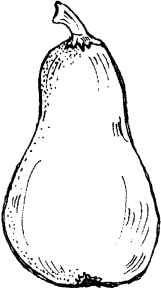

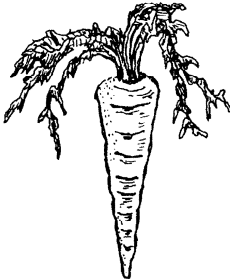
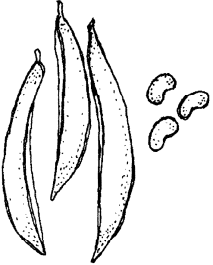

дикобраз

олень

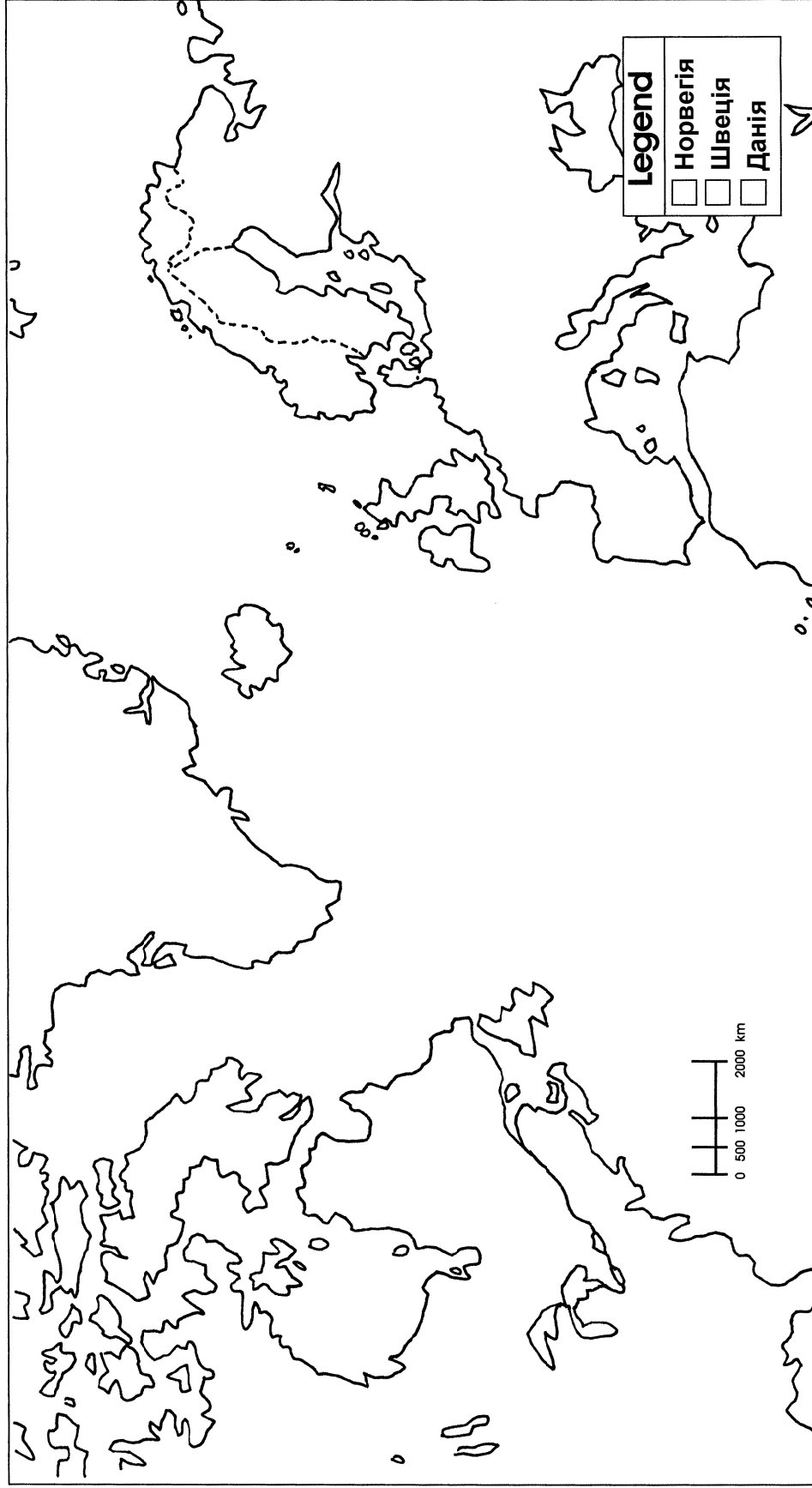
Деякі фрукти і овочі, які ростуть в Канаді

яблуко	персик	груша
кабачок	горох	морква
квасоля	кукурудза	шпинат

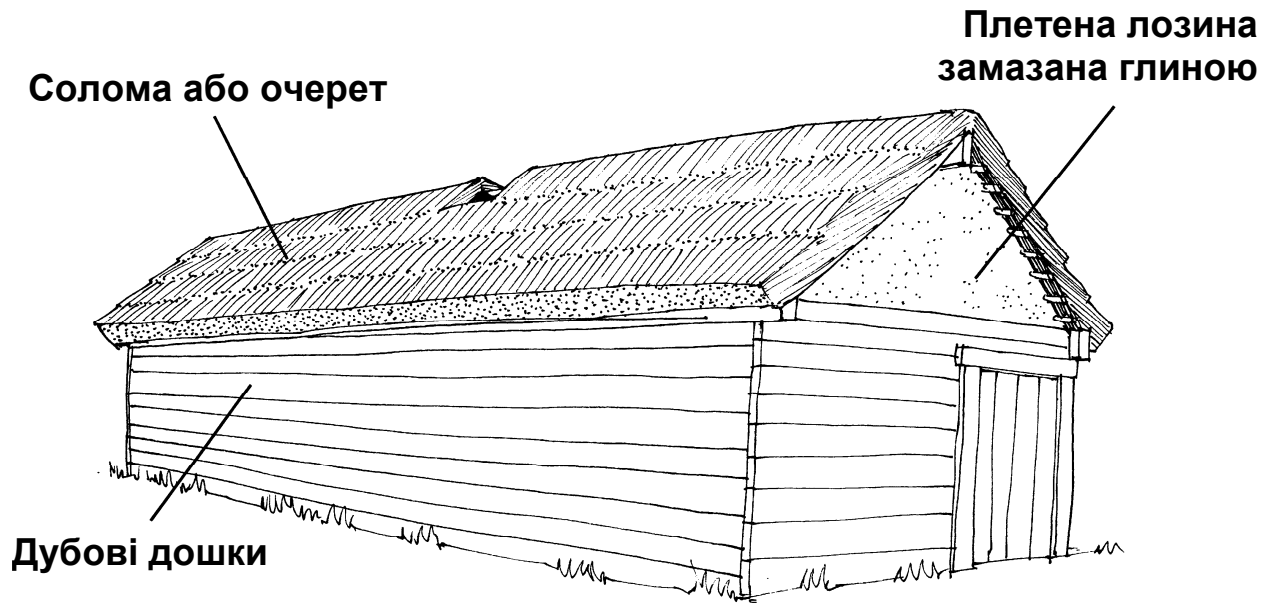
Дата: _____

Ім'я: _____

Назва

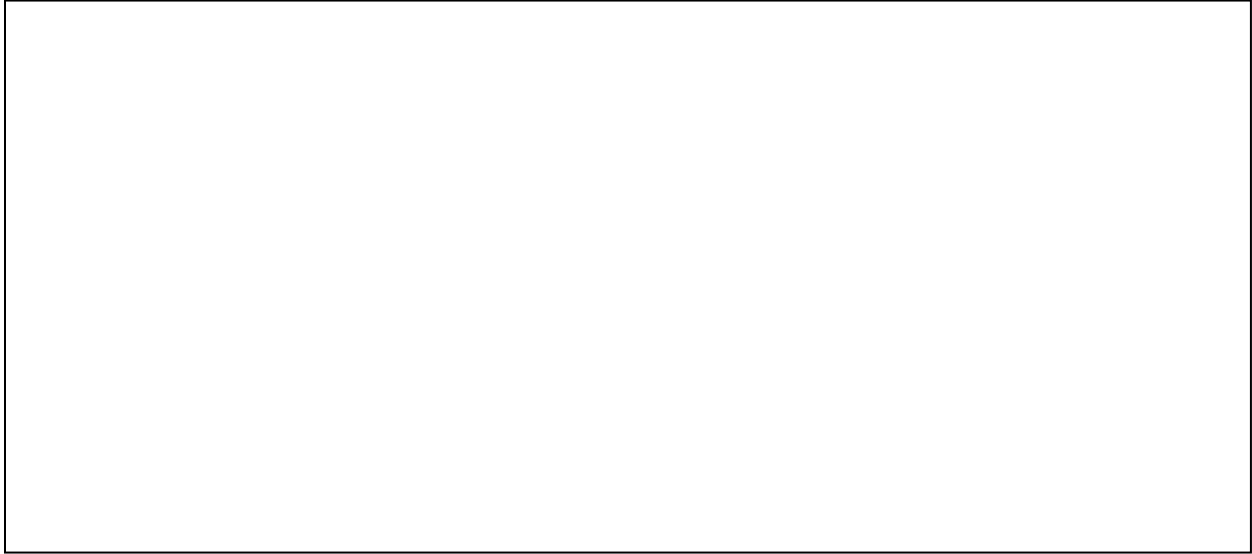
Помешкання Вікінгів

Дата: _____ Ім'я: _____

Плануємо і будуємо помешкання вікінгів

**Намалюйте діаграму вашого макету будинку
вікінгів:**

**Перелічіть речі необхідні, щоб побудувати ваш
макет:**

_____

_____

Опишіть як виглядає будинок всередині:

_____

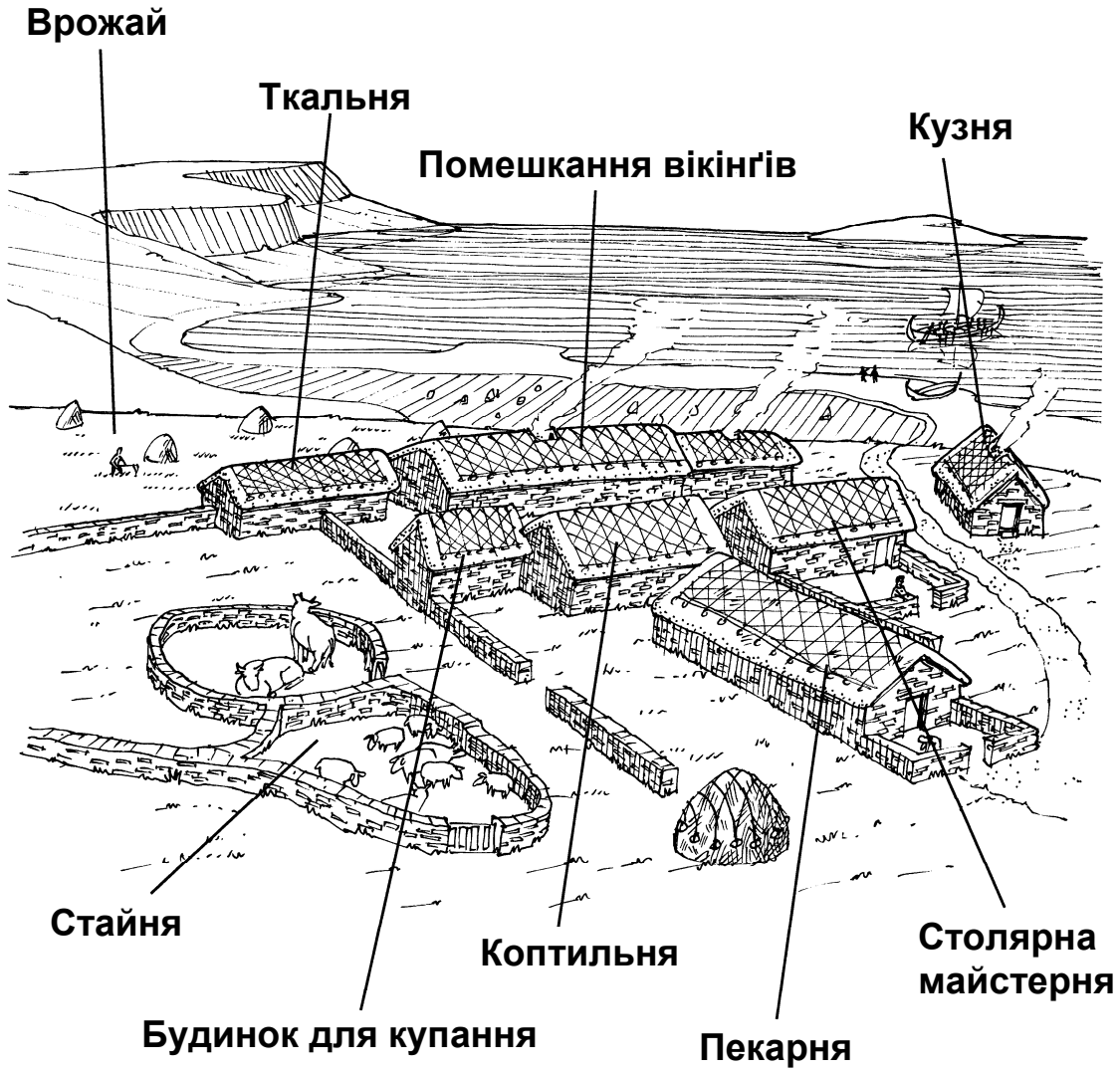
_____

_____

_____

_____

Поселення вікінгів

Дата: _____ Ім'я: _____

Види праці в поселеннях вікінгів

Перелічіть деякі види праці в поселеннях вікінгів:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Уяви собі, що ти вікінг'.....

Яку роботу ти робив/робила би? _____

Чому? _____

Чому твоя робота була б важливою для поселення вікінгів?

_____

_____

Опиши матеріали й інструменти якими би ти користувався/користувалася:

_____

_____

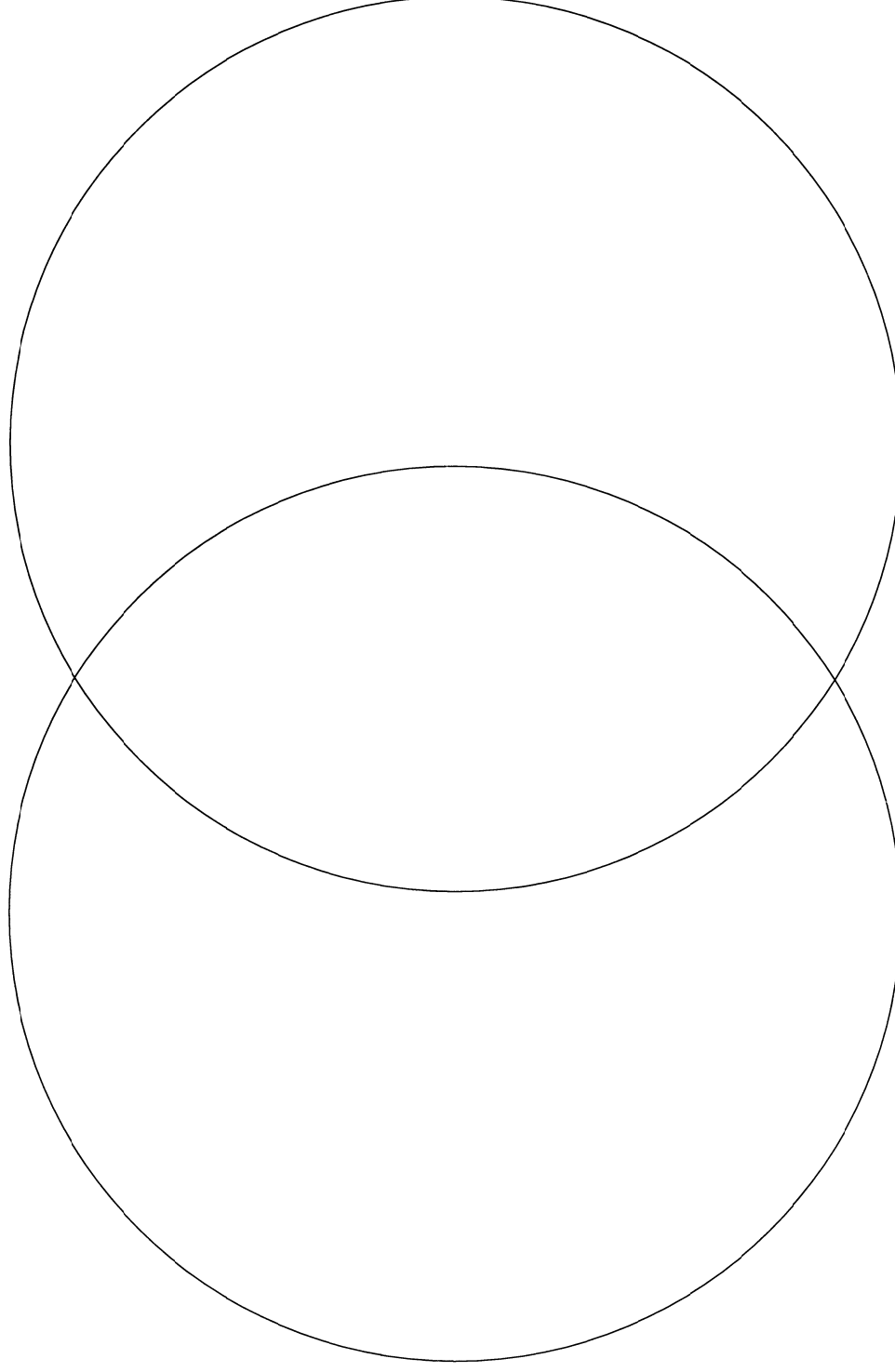
_____

Дата: _____

Ім'я: _____

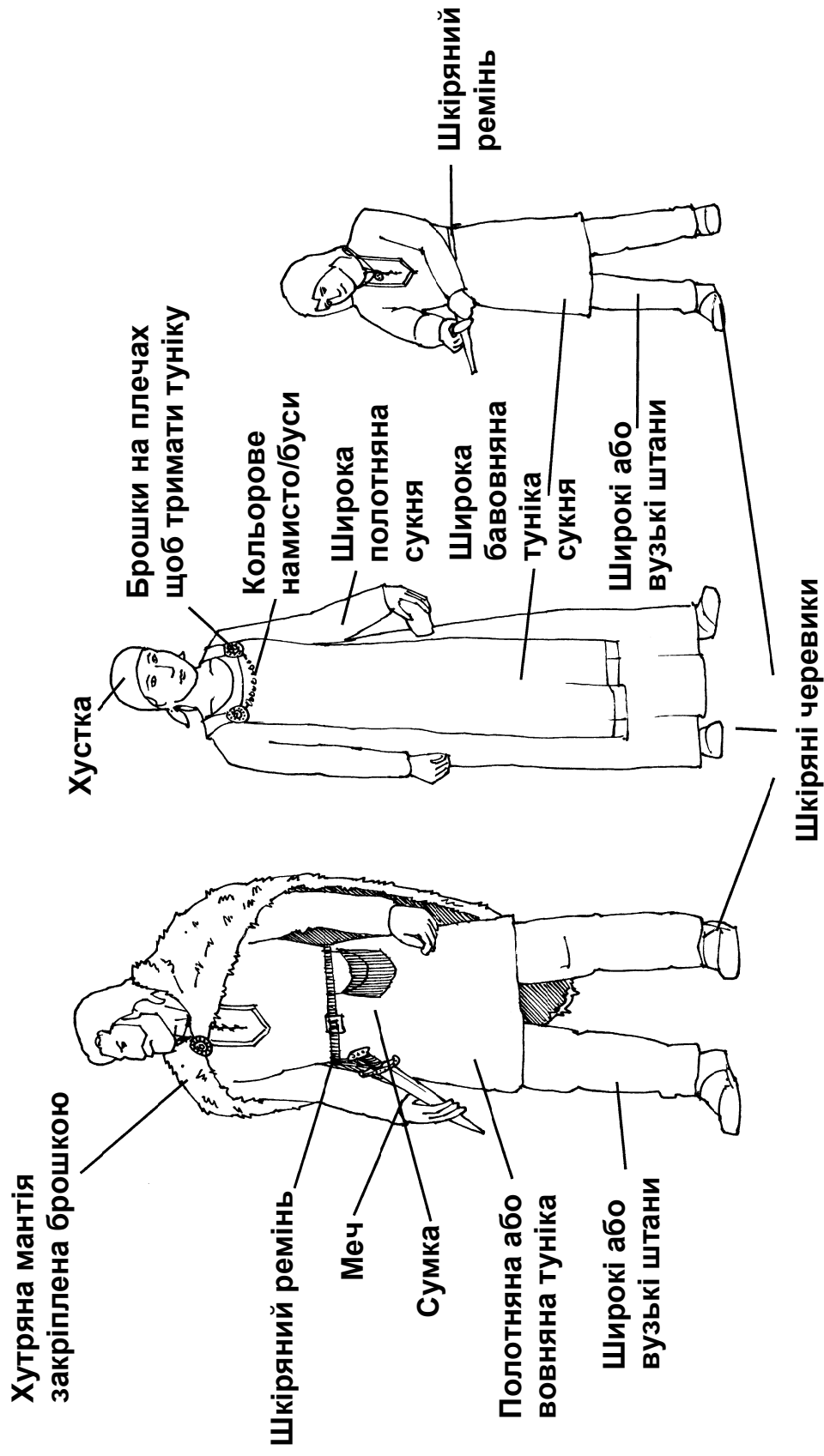
Порівняльна діаграма

ЖИТТЯ ВІКІНГІВ

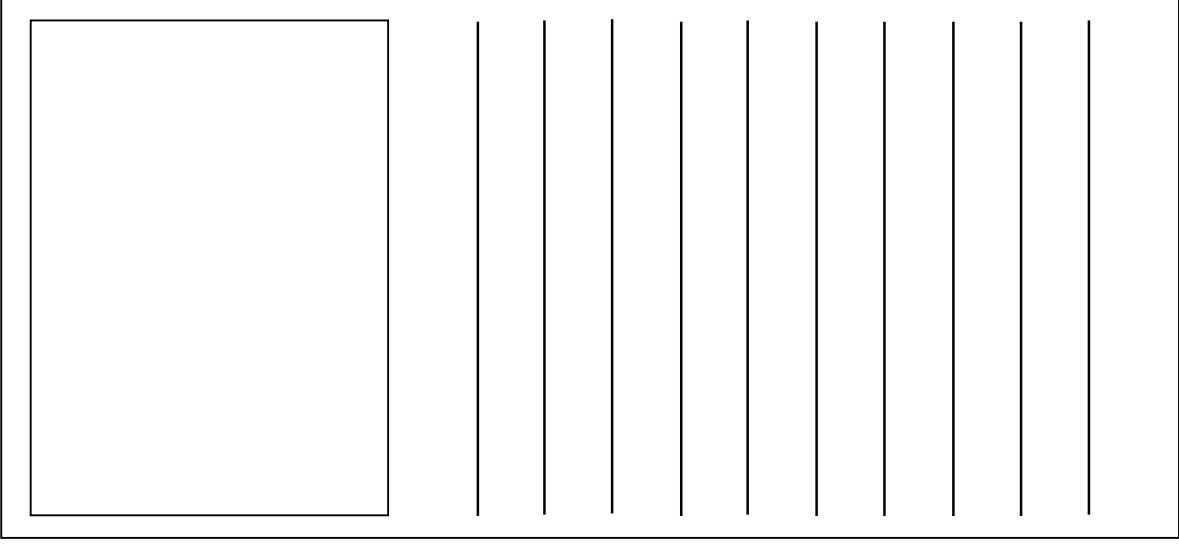
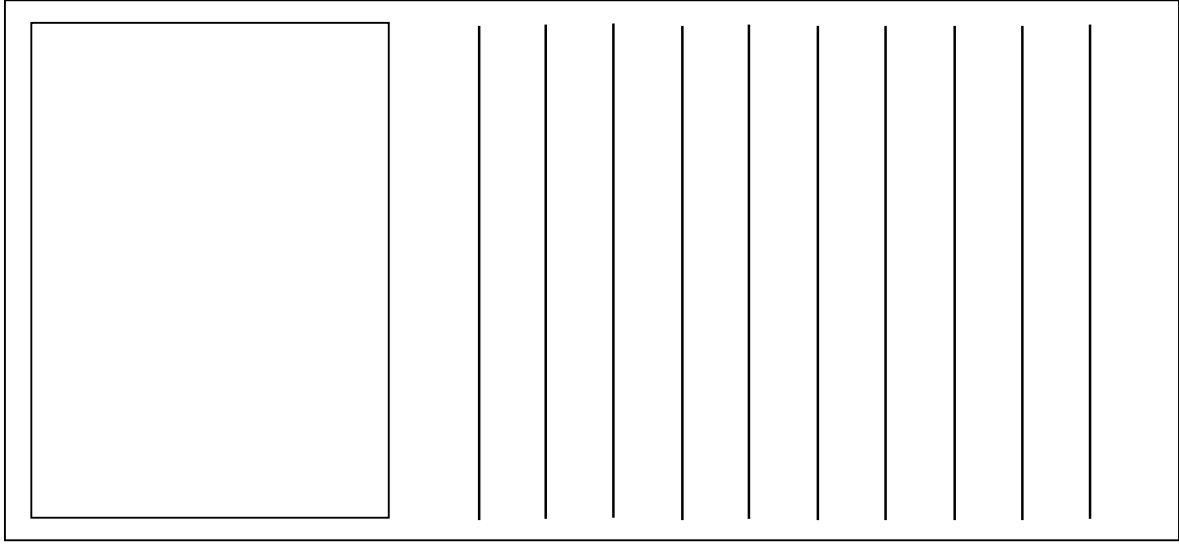
ЖИТТЯ СЬОГОДНІ

ОДЯГ ВІКІНГІВ

**Місце продажу
одягу вікінгів**

**Виробництво одягу і
аксесуарів вікінгів**

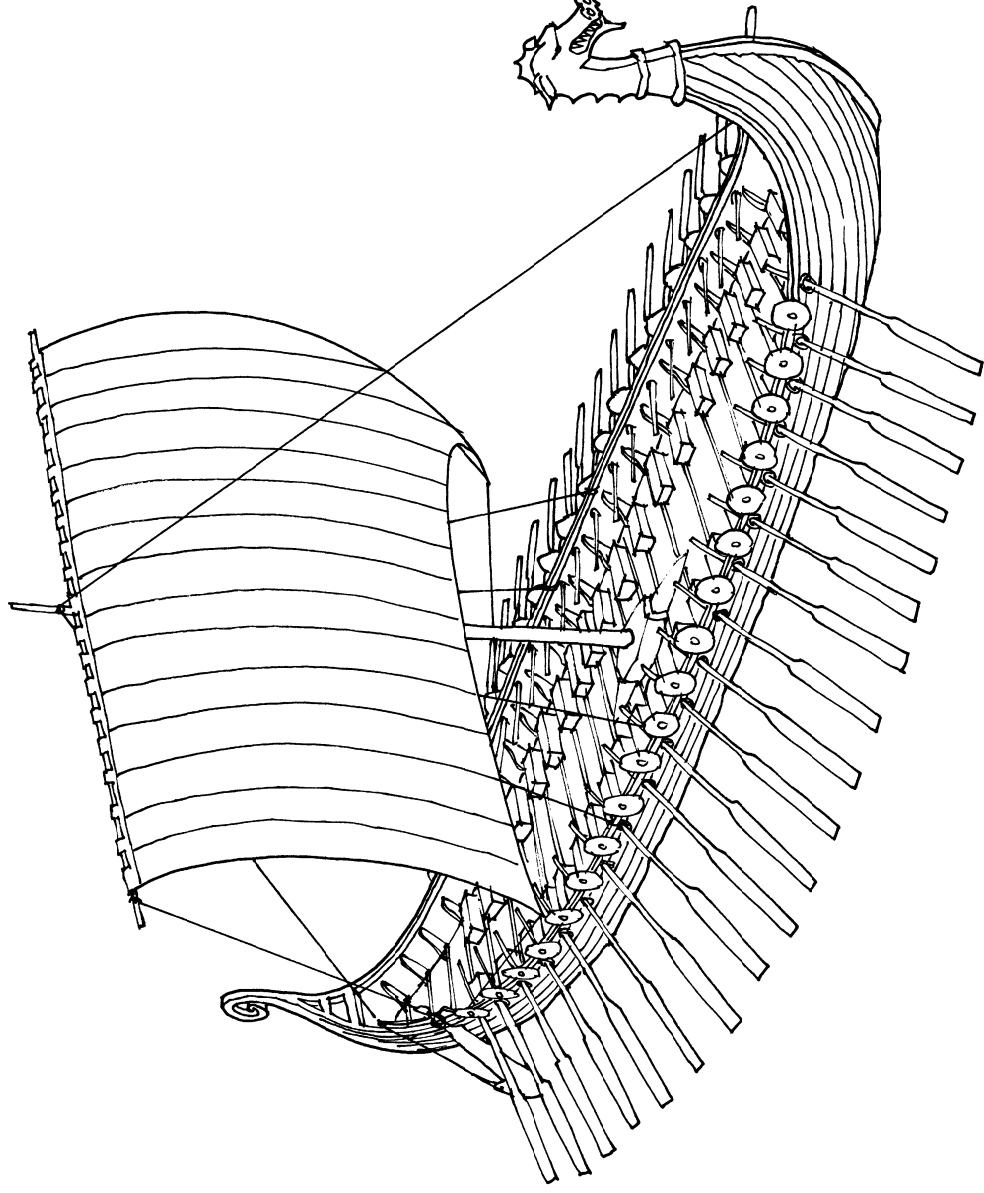

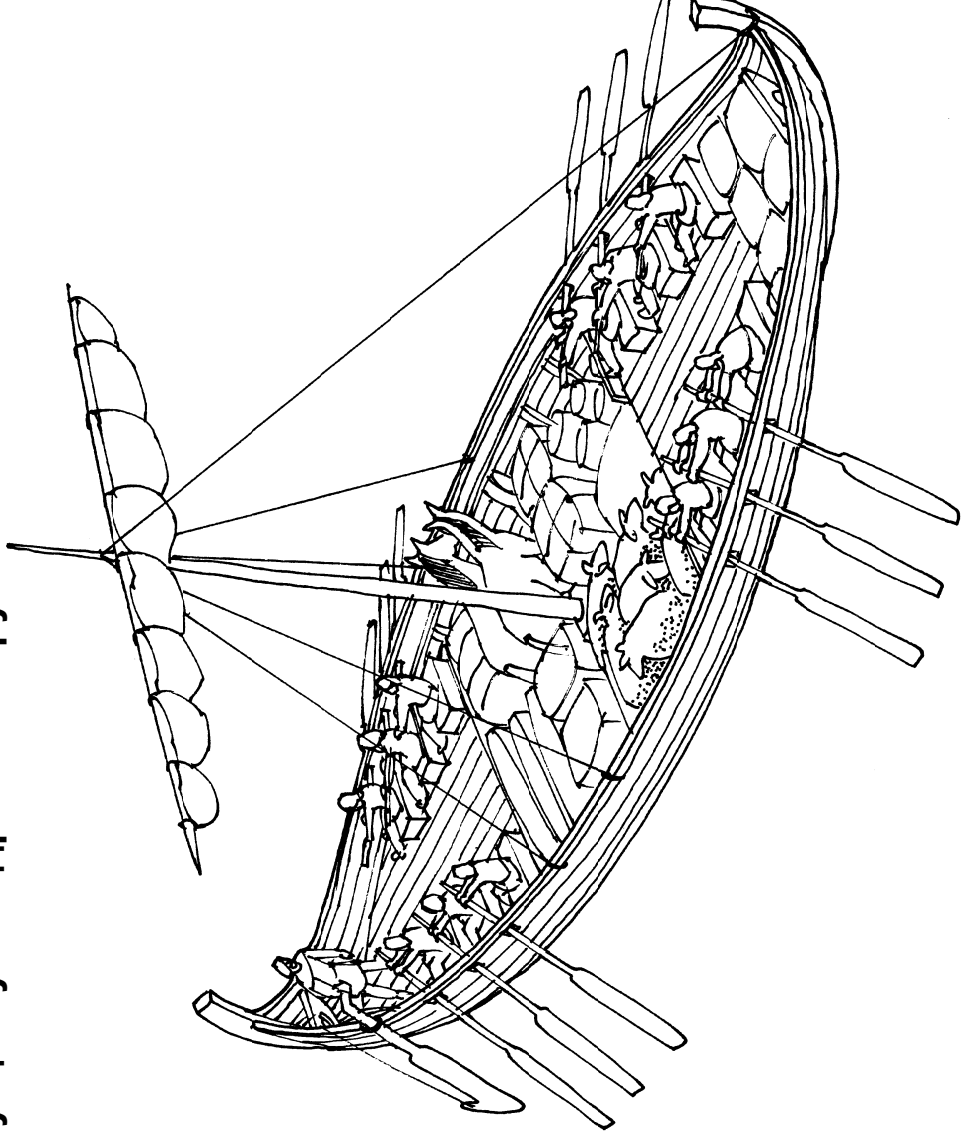
Дракар

Дракар або корабель-дракон використовувався переважно як військовий корабель та для рейдів. Він мав понад 20 пар весел і пересувну щоглу, що робило корабель надзвичайно швидким на воді. Дракар мав одну центральну щоглу і квадратний парус.

Кнор

Кнор використовувався переважно як торговельний човен та для подорожів. Він мав приблизно 6-10 пар весел і фіксовану щоглу. Центральна частина не мала палуби і використовувалась для зберігання товарів на продаж та речей поселенців. Кнор мав одну центральну щоглу і квадратний парус.

Дата: _____ Ім'я: _____

Порівнюємо

Чим подібні дракар і кнор?

Чим відрізняються дракар від кнора?

Напишіть два або три речення порівнюючи ці два типи кораблів вікінгів.

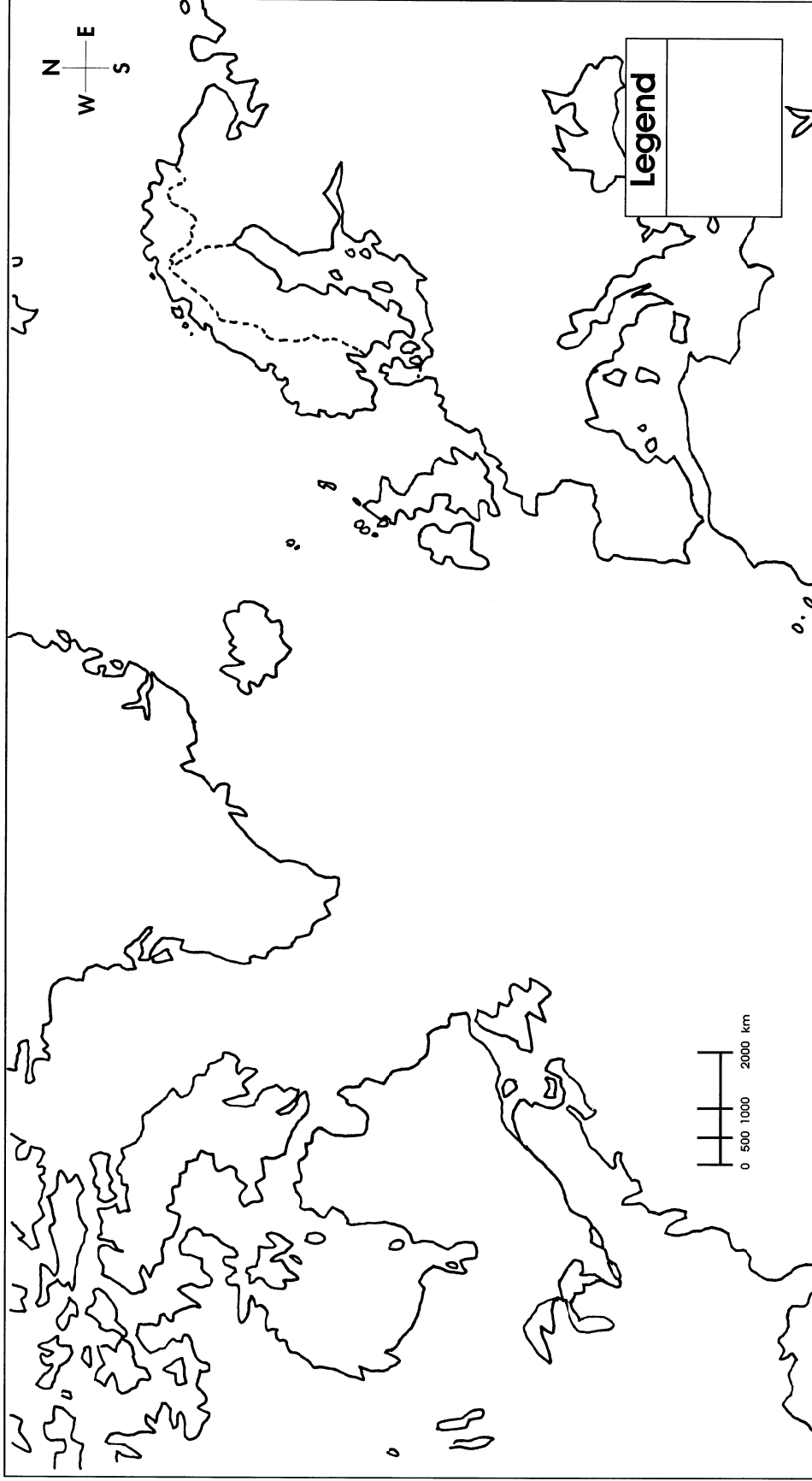

Дата: _____

Ім'я: _____

Подорож вікінгів

Hands-on Social Studies Grade 3, Unit 4, p. 302: Adapted from *Hands-on Social Studies Grade 3* by Jennifer Lawson, Joni Bowman, Janine Donovan, Barb Thomson, and Linda McDowell, with permission from Portage & Main Press. All rights reserved.

Дата: _____ Ім'я: _____

Навігаційні вказівки: Подорож у шкільному дворі

Початок: _____

Навігаційні вказівки: _____

Друга група учнів відслідковує навігаційні вказівки вашої подорожі

Дата: _____

Ім'я: _____
_____
_____
_____

